

ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ:

**«ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ»**

ΦΟΙΤΗΤΡΙΑ:

ΙΕΡΩΝΥΜΑΚΗ ΕΙΡΗΝΗ

ΑΜ 15733

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ:

ΤΣΟΥΡΑΜΑΝΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ 2015

Περιεχόμενα

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	3
ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	4
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	6
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΤΑ ΕΘΝΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΩΝ.....	8
1.1 ΑΡΧΕΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ & ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΩΝ	9
1.2 ΑΡΧΕΙΑ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ.....	10
1.3 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΡΧΕΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	10
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. Η ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ	11
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. ΤΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ	17
3.1 ΙΔΡΥΣΗ.....	17
3.2 ΤΑ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ.....	21
3.3 ΔΟΜΗ	22
3.4 ΣΚΟΠΟΙ.....	24
3.5 ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ.....	26
3.6 ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ.....	30
3.7 ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ.....	32
3.8 ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΣΥΛΛΟΓΕΣ.....	33
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ.....	35
ΕΠΙΛΟΓΟΣ.....	37
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	39
ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ.....	40
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ.....	42
1. Βουλή των Ελλήνων: Πρακτικά Ίδρυσης Κοινοφελούς Ιδρύματος με την επωνυμία «ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ Κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ»	42

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα ήθελα να ευχαριστήσω τον καθηγητή μου Τσουραμάνη Χρήστο για την πολύτιμη βοήθειά του για την συγγραφή της παρούσας εργασίας αλλά κυρίως θα ήθελα να ευχαριστήσω την οικογένειά μου για την σημαντική τους υλική και ηθική υποστήριξη κατά την διάρκεια των σπουδών μου.

Ιερωνυμάκη Ειρήνη

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η Ελλάδα αποτελεί μια χώρα που έδωσε τα φώτα του πολιτισμού σε όλο τον κόσμο, με πλούσια ιστορία και ξέχωρες πολιτικές φυσιογνωμίες. Η συλλογή και αξιοποίηση όλου αυτού του πλούτου που παρέχεται μέσα από αρχαιακό υλικό, αντικείμενα, κείμενα, επιστολές κλπ δίνει τη δυνατότητα στους σύγχρονους κοινωνικούς, πολιτικούς και ιστορικούς μελετητές να χρησιμοποιήσουν πλήθους πηγών για τη μελέτη τους. Το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών & Μελετών «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος» αφιερωμένο στη μνήμη του Ελευθέριου Βενιζέλου εκφράζει ακριβώς αυτή τη προσπάθεια συλλογής και διατήρησης της ιστορικής μνήμης. Σήμερα ο ρόλος του ιδρύματος είναι πολύ σημαντικός καθώς μέσα από συνεχείς δράσεις προάγει το έργο του Ε. Βενιζέλου αλλά και προωθεί τον πολιτισμό μέσα από την διάδοση του κρητικού πολιτισμού και πνεύματος.

Στο πρώτο κεφάλαιο διερευνούμε γενικά θέματα που σχετίζονται με τα Εθνικά Ίδρύματα Ερευνών που υπάρχουν στην χώρα μας. Οι σκοποί των ιδρυμάτων αυτών είναι η διεξαγωγή επιστημονικής έρευνας σε πολλά επίπεδα, της πολιτικής, οικονομικής, κοινωνικής, και πολιτιστικής ιστορίας του ελληνικού χώρου και των περιοχών που έδρασε ο Ελληνισμός, από την προϊστορική αρχαιότητα μέχρι και τη σύγχρονη εποχή.

Στο δεύτερο κεφάλαιο περιγράφουμε την πολυδιάστατη προσωπικότητα του Ελευθέριου Βενιζέλου καθώς και τις πολιτικές του ιδεολογίες αλλά και δράσεις που τον ξεχώρισαν ώστε να αποτελεί μια από τις σημαντικότερες πολιτικές φυσιογνωμίες στην ιστορία της νεότερης Ελλάδας. Γεννήθηκε στην Κρήτη τον Αύγουστο του 1864 ενώ οι ηγετικές και πολιτικές του ικανότητες εμφανίστηκαν ιδιαίτερα με την επανάσταση του 1897, ενώ κατά την περίοδο της Κρητικής πολιτείας (1898-1912) συνέβαλε στη διαμόρφωση του Κρητικού Συντάγματος, Αποτέλεσε φυσικό ηγέτη της Κρητικής Επανάστασης και με σειρά επιδέξιων διπλωματικών χειρισμών, πέτυχε τη ευρεία αυτονομία και την Ένωση του νησιού με την Ελλάδα. Το 1910 ανέλαβε την πρωθυπουργία στην Ελλάδα και υπήρξε ο πρωτεργάτης της πολιτικής και οικονομικής ανόρθωσης της Ελλάδας και της νικηφόρας έκβασης των Βαλκανικών Πολέμων (1912-1913). Στις κρίσιμες εκλογές του Νοεμβρίου 1920 ο Βενιζέλος ηττήθηκε, αποσύρθηκε από την πολιτική, για να επιστρέψει

μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή του 1922. Με δύο ριζοσπαστικές πρωτοβουλίες του το 1923 με την υποχρεωτική ανταλλαγή Ελλήνων και Τούρκων και τη Συνθήκη της Λωζάννης, άλλαξε τον προσανατολισμό της ελληνικής πολιτικής βάζοντας τα θεμέλια της ειρηνικής ανάπτυξης. Ο Βενιζέλος αποτελεί μια αντιφατική πολιτική φυσιογνωμία καθώς λατρεύτηκε και μισήθηκε όσο κανένας άλλος Έλληνας.

Στο τρίτο κεφάλαιο μελετάμε την δομή και λειτουργία του Ιδρύματος Ερευνών και Μελετών Ελευθέριος Βενιζέλος. Το ίδρυμα συστάθηκε στις 26 Μαρτίου 2000 με έδρα την οικία του Ελευθερίου Βενιζέλου επί της πλατείας Έλενας Βενιζέλου στη Χαλέπα Χανίων, ένα κτίριο του 1877. Η σημερινή του μορφή δόθηκε μετά την ανακαίνιση που έκανε το 1927 ο ίδιος ο Ελευθέριος Βενιζέλος. Αργότερα το 2002 περιήλθε στην κυριότητα του Ελληνικού Δημοσίου, το οποίο στη συνέχεια και παραχωρήθηκε για την στέγαση του ιδρύματος. Το ίδρυμα για να μπορεί να ενισχύσει τη δράση του έχει ιδρύσει δύο παραρτήματα, στην Αττική και στη Μακεδονία. Η διοίκηση του ιδρύματος γίνεται από ένα 23μελές Διοικητικό Συμβούλιο. Κύριος σκοπός του Ιδρύματος είναι η δημιουργία μιας συστηματικής έρευνας και μελέτης της εποχής, του έργου και της ζωής του Ελευθερίου Βενιζέλου σε τοπικό και εθνικό επίπεδο. Στα πλαίσια αυτά το ίδρυμα δραστηριοποιείται με εκδόσεις και εκδηλώσεις, εκθέσεις, μαθητικούς διαγωνισμούς, υποτροφίες κλπ. Στο πλαίσιο δημιουργίας ενός ενιαίου εικονικού αρχείου για τον Ελευθέριο Βενιζέλο και τη νεότερη ελληνική ιστορία, ανέλαβε ως φορέας υλοποίησης την επιστημονική τεκμηρίωση και ψηφιοποίηση του προσωπικού αρχείου του Ελευθερίου Βενιζέλου και την ηλεκτρονική έκδοση με θέμα «Η Κρητική Πολιτεία του Ελευθερίου Βενιζέλου».

Στο τέταρτο κεφάλαιο προτείνουμε προτάσεις για την ενίσχυση του ιδρύματος καθώς η χρηματοδότησή του είναι πολύ σημαντική για τη συνέχιση της δράσης του. Συμπεραίνουμε ότι η ίδρυση αλλά και η λειτουργία και διατήρηση ιδρυμάτων που είναι σημαντικά για την οικονομική, κοινωνική, ιστορική και πολιτική μνήμη της Ελλάδας είναι πολύ σημαντική. Ειδικότερα το συγκεκριμένο ίδρυμα έχει ένα τόσο πλούσιο και σημαντικό αρχειακό υλικό και έχει να προσφέρει πολλά στην ιστορική κοινότητα και στον πολιτικό πολιτισμό της χώρας.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι οργανωμένες κοινωνίες απολαμβάνουν υπηρεσίες και αγαθά που αποκτώνται μέσα από την συνεργασία ατόμων που έχουν κάποια κοινά ενδιαφέροντα απέναντι σε κοινωνικά ενδιαφέροντα. Στην εποχή μας φαίνεται πιο έντονα η τάση για έρευνα και μελέτη τόσο των ιστορικών γεγονότων όσο και των πολιτικό-οικονομικών με σκοπό την διεξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων όσο αφορά τα γεγονότα και την εποχή αλλά και για την προώθηση ιδεών και αξιών στις νέες γενιές.

Επιπλέον υπάρχει μια αύξηση στην συγκέντρωση και ελεύθερη πρόσβαση αρχείων που προέρχονται από πολιτικά κόμματα ή προσωπικότητες που συνδέονται με τον τελευταίο αιώνα. Συλλογές τεκμηρίων, ιδιωτικών και δημοσίων αρχείων, προσωπικά αντικείμενα, οτιδήποτε μπορεί να συνδέεται με την πολιτική και κοινωνική δράση της εποχής. Σύμφωνα με αυτή τη τάση προκύπτουν διάφορα θέματα που σχετίζονται με την δυνατότητα και το βαθμό πρόσβασης και την αξιοποίησή τους ως πηγές για την μελέτη κοινωνικών φαινομένων. (Καραμανωλάκης, 2010)

Το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών & Μελετών «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος» είναι αφιερωμένο στη μνήμη του Ελευθέριου Βενιζέλου και επιδιώκει να φέρει πιο κοντά στις νέες γενιές τα οράματα, τα ιδανικά, τα επιτεύγματα και την ιστορική κληρονομιά του Ελευθέριου Βενιζέλου, του πολιτικού πρότυπο για την σύγχρονη εποχή, που έδωσε πνοή και νόημα στο ανορθωτικό όραμα του ελληνισμού, σχεδίασε και πέτυχε την εθνική αναγέννηση.

Η σύσταση του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών και Μελετών «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος» ήταν αποτέλεσμα πολυετών προσπαθειών της κοινωνίας των Χανίων, ώστε να δημιουργηθεί στην πόλη από την οποία καταγόταν ο μεγαλύτερος Έλληνας πολιτικός του 20ού αιώνα ένας φορέας έρευνας και μελέτης του έργου και της εποχής του. Σήμερα ο ρόλος του ιδρύματος είναι πολύ σημαντικός καθώς μέσα από συνεχείς δράσεις προάγει το έργο του Ε. Βενιζέλου αλλά και προωθεί τον πολιτισμό μέσα από την διάδοση του κρητικού πολιτισμού και πνεύματος.

Στα πλαίσιο της παρούσας εργασίας θα περιγράψουμε τη δομή λειτουργίας του ιδρύματος αλλά και τη πολυδιάστατη δράση του μέσα από εκδηλώσεις και υποτροφίες. Η μεθοδολογία που θα χρησιμοποιηθεί για την συλλογή πληροφοριών είναι μέσα από δευτερεύουσες πηγές (Τσουραμάνης, 2003) Μέσα από την συλλογή κυρίως διαδικτυακών πηγών λόγω της περιορισμένης αρθρογραφίας για τη λειτουργία και τη δράση του ιδρύματος, στόχος είναι η συλλογή των κατάλληλων πληροφοριών που μέσω της κριτικής επεξεργασία θα οδηγήσουν σε χρήσιμα συμπεράσματα και προτάσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΤΑ ΕΘΝΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΩΝ

Στην Ελλάδα ο ρόλος των Εθνικών Ιδρυμάτων είναι πολύ σημαντικός. Συνήθως είναι νομικά πρόσωπα. Ιδιωτικού δικαίου, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα τα οποία εποπτεύονται από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας του Υπουργείου Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων. Λειτουργούν ως κέντρα ερευνών. Χαρακτηριστικό είναι το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών (ΕΙΕ) το οποίο ιδρύθηκε το 1958 και απαρτίζεται από τρία ερευνητικά Ινστιτούτα, στην περιοχή των Ανθρωπιστικών Επιστημών, των Θετικών Επιστημών καθώς την Υπηρεσία του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης (ΕΚΤ). Σκοποί είναι η διεξαγωγή επιστημονικής έρευνας σε πολλά επίπεδα, της πολιτικής, οικονομικής, κοινωνικής, και πολιτιστικής ιστορίας του ελληνικού χώρου και των περιοχών που έδρασε ο Ελληνισμός, από την προϊστορική αρχαιότητα μέχρι και τη σύγχρονη εποχή. Αναπτύσσει ερευνητικές δραστηριότητες που αποσκοπούν στη συγκρότηση και τη διάχυση νέας γνώσης, καθώς και την κατάρτιση νέων ερευνητών, συμβάλλοντας καθοριστικά στην εθνική αυτογνωσία και στη διεθνή επιστημονική συνεργασία στα πεδία που δραστηριοποιείται (<http://www.eie.gr>).

Τα Ινστιτούτα εκτελούν βασική και εφαρμοσμένη έρευνα στις περιοχές της φυσικής, χημείας, επιστήμης υλικών και βιολογίας, αναπτύσσοντας παράλληλα υπηρεσίες και προϊόντα που συμβάλλουν στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη. Επίσης παρέχουν εθνικές υπηρεσίες ηλεκτρονικής πληροφόρησης και υποστήριξης σε θέματα έρευνας, επιστήμης και τεχνολογίας με διεθνή εμβέλεια καθώς οι βιβλιοθήκες τους παρέχουν μοναδικές υπηρεσίες στο σύνολο της ελληνικής επιστημονικής κοινότητας.

Αντίστοιχη δράση έχει και το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ) το οποίο ιδρύθηκε το 1959 υπό την αιγίδα της UNESCO και αποτελεί το μοναδικό δημόσιο φορέα στην Ελλάδα που θεραπεύει τις κοινωνικές επιστήμες. Είναι Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου, εποπτευόμενο από την Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας (ΓΓΕΤ) του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων. Στα πλαίσια της δράσης έχει δημιουργήσει ερευνητική

παράδοση σε τομείς όπως η κοινωνική πολιτική, η πολιτική κοινωνιολογία και η εκλογική γεωγραφία, η κοινωνική γεωγραφία και η κοινωνική ανθρωπολογία. Μέσο της λειτουργίας του υποστηρίζει την Πολιτεία στον σχεδιασμό και την αξιολόγηση δημόσιων πολιτικών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο με έρευνες, μελέτες και εκθέσεις εμπειρογνωμοσύνης προσανατολισμένες στην έγκαιρη ανάδειξη κρίσιμων κοινωνικών και πολιτικών ζητημάτων. Διατηρεί και διαρκώς διευρύνει διεθνείς συνεργασίες με συμμετοχή σε διεθνή ερευνητικά δίκτυα, σε μεγάλα ευρωπαϊκά προγράμματα και δίκτυα εμπειρογνομόνων. Διαθέτει μια από τις μεγαλύτερες βιβλιοθήκες κοινωνικών επιστημών της χώρας, η οποία από το 1959 υποστηρίζει και προωθεί το ερευνητικό έργο του ΕΚΚΕ και εν γένει των κοινωνικών επιστημών και της κοινωνικής έρευνας στην Ελλάδα. Η δράση του επεκτείνεται σε έντυπες και ελεύθερης πρόσβασης ψηφιακές εκδόσεις οι οποίες αποτυπώνουν ερευνητικές προσεγγίσεις και αναλύσεις όψεων της σύγχρονης ελληνικής κοινωνίας. Σημαντικός αριθμός των εκδόσεων του ΕΚΚΕ χρησιμοποιείται ως διδακτική υλη στα ΑΕΙ της χώρας ενώ εκδίδει την Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών, που αποτελεί το μακροβιότερο περιοδικό κοινωνικών επιστημών με τυφλή αξιολόγηση στην Ελλάδα (<http://www.ekke.gr>).

1.1 ΑΡΧΕΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ & ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΩΝ

Τα Αρχεία Σύγχρονης Κοινωνικής Ιστορίας είναι μια Αστική μη Κερδοσκοπική Εταιρεία η οποία ιδρύθηκε το 1992 από ιστορικούς και πολιτικούς επιστήμονες. Στόχος ήταν η δημιουργία ενός επιστημονικού και αρχειακού χώρου με ελεύθερη πρόσβαση σε αρχεία που θεωρούνταν απόρρητα για την εποχή τους. Με μια περιήγηση στην ιστοσελίδα της εταιρείας, παρατηρούμε ότι συμπεριλαμβάνει αρχειακό υλικό από την Βουλή των Ελλήνων, το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και μελετών Ελ. Κ. Βενιζέλου, από το Ίδρυμα Γ. Παπανδρέου, Κ. Καραμανλή, Κ. Μητσοτάκη, το μουσείο Μπενάκη και το Ελληνικό Λογοτεχνικό και ιστορικό αρχείο. Η συλλογή αυτή

καλύπτει την ελληνική ιστορία και τις πολιτικές εξελίξεις του 19^{ου} και του 20^{ου} αιώνα (<http://www.politics.i-lib.gr>)

1.2 ΑΡΧΕΙΑ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Τα Αρχεία Σύγχρονης Κοινωνικής Ιστορίας είναι μια Αστική μη Κερδοσκοπική Εταιρεία η οποία ιδρύθηκε το 1992 με σκοπό να συγκεντρωθούν αρχεία που σχετίζονται με το κόμμα της Αριστεράς στην Ελλάδα. Η συλλογή αφορά 4 περιόδους, η πρώτη αφορά το τμήμα του αρχείου του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, το οποίο, μετά τη διάσπαση του ενιαίου κόμματος το 1968, περιήλθε στην κατοχή του ΚΚΕ εσωτερικού. Η δεύτερη ενότητα σχετίζεται με το Αρχείο του Ραδιοφωνικού Σταθμού Ελεύθερη Ελλάδα-Φωνή της Αλήθειας, που λειτούργησε στο εξωτερικό ως εκφραστής της πολιτικής του κόμματος στα χρόνια του εμφυλίου πολέμου και της παρανομίας, από το 1947 έως το 1968. Η τρίτη ενότητα αφορά το Αρχείο του ΚΚΕ εσωτερικού από τα χρόνια της δικτατορίας έως το 1986 και η τέταρτη, σχετίζεται με το αρχείο του κόμματος της Ελληνικής Αριστεράς (1986-1989) (<http://www.askiweb.eu>). Στο αρχείο του περιλαμβάνονται αρχεία και συλλογές, οπτικοακουστικά αρχεία, βιβλιοθήκη και αναγνωστήριο.

1.3 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΡΧΕΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Η ελληνική Αρχειακή Εταιρεία είναι ο επιστημονικός φορέας που συγκεντρώνει πάνω από 400 Έλληνες αρχειονόμους, ιστορικούς και ερευνητές με στόχο την συγκέντρωση, διάσωση και προστασία του αρχειακού υλικού της Ελλάδας. Ιδρύθηκε το 1990 και αποτέλεσε σταθμό για την συγκέντρωση των αρχείων της χώρας καθώς μέχρι τότε δεν υπήρχε αρχειακή πολιτική. Όλα αυτά τα έτη λειτουργίας έχει οργανώσει επιστημονικά συνέδρια, ημερίδες και επιμορφωτικά σεμινάρια, συμμετέχει σε διεθνούς οργανισμούς και έχει εκδώσει επιστημονικά αλλά και χρηστικά βιβλία καθώς εκδίδει και το ενημερωτικό περιοδικό Αρχειακά Νέα. Χρήσιμες εκδόσεις είναι τα Αρχεία Ελληνικών Πολιτικών Κομμάτων και Πολιτικών Προσωπικοτήτων, Οδηγός Ιδιωτικών Αρχείων, Νεολαία και Αρχεία κλπ. (<http://www.eae.org.gr>)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. Η ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ

Ο Ελευθέριος Βενιζέλος (1864-1936) αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους Έλληνες πολιτικούς της νεότερης Ελλάδας. Ευφυής, ρεαλιστής και οραματιστής, ευέλικτος και τολμηρός διέθετε μια εντυπωσιακή προσωπική ακτινοβολία με ιδιαίτερα ηγετικά χαρίσματα. Διετέλεσε πρωθυπουργός της Κρητικής Πολιτείας και επτά φορές πρωθυπουργός της Ελλάδας ενώ η πολιτική τους δράση είναι έντονη από το 1910 που οργάνωσε την επανάσταση στο Θέρισο, κατά τον Α' Παγκόσμιο πόλεμο, την εποχή του Εθνικού Διχασμού μέχρι το 1935 εκλέχθηκε για τελευταία φορά πρωθυπουργός και μετά την απόπειρα πραξικοπήματος κατέφυγε στο Παρίσι όπου και πέθανε. (<https://el.wikipedia.org>)

Η προσωπικότητά του έντονη συγκέντρωσε θετικά και αρνητικά σχόλια, από τα σχόλια της Πηνελόπης Δέλτα που χαρακτηριστικά αναφέρει *"Στο πλατύ του πέταγμα δεν μπορέσαμε να τον ακολουθήσουμε. Ήταν πάρα πολύ μεγάλος για μας. Μας πήγαινε στην Πόλη, και μας οι δυνάμεις μας τσάκισαν στις πύλες της. Ούτε οι φίλοι του τον κατάλαβαν· τον πήραν για κομματάρχη, και αυτός ήταν εθνάρχης"* και στον απαξιωτικό χαρακτηρισμό του από τον Ίωνα Δραγούμη ως *«επαρχιώτη δικηγόρο»* είναι εύκολα αντιληπτό τις επικρίσεις που είχε λόγω της έντονης και πολυδιάστατης προσωπικότητάς του (Βερέμης & Νικολακόπουλος, 2005)

Ο Ελευθέριος Βενιζέλος υπήρξε ο πρωθυπουργός που κατόρθωσε να βάλει τάξη στα δημόσια οικονομικά της χώρας και να πραγματοποιήσει τη μεγαλύτερη και αποτελεσματικότερη φορολογική μεταρρύθμιση που γνώρισε ποτέ η Ελλάδα (Παπαδάκη, 2012)

Γεννήθηκε στην Κρήτη τον Αύγουστο του 1864 και συγκεκριμένα στις Μουρνιές Χανίων και η καταγωγή του ήταν από την οικογένεια Κρεββατά του Μυστρά, όπου προπάππους του ήταν ο Μπενιζέλος Κρεββατάς που εγκαταστάθηκε στα Χανιά, ενώ ο πατέρας του, Κυριάκος Βενιζέλος ήταν έμπορος και εισαγωγέας και η μητέρα του Στυλιανή Πλουμιδάκη, ήταν γόνος

επιφανούς οικογένειας του Θερίσου. Ο νονός του, ηγούμενος της μονής της Χρυσοπηγής, του έδωσε το όνομα Ελευθέριος με την ελπίδα ότι αυτός θα ελευθέρωνε την Κρήτη από τον τουρκικό ζυγό, μια έκφραση του πόθου των Κρητικών για την ελευθερία. (Βερέμης & Νικολακόπουλος, 2005)

Ο πατέρας του είχε έντονη πατριωτική δράση και το 1866 που ξέσπασε η Κρητική επανάσταση κατά του οθωμανικού ζυγού, για να αποφύγει τη σύλληψη από τις τουρκικές αρχές των Χανίων, εγκατέλειψε την επιχείρησή του και μαζί με την πολυμελή οικογένεια του κατέφυγε στη Σύρο. Ο Βενιζέλος και κατά τη διάρκεια της παραμονής του στη Σύρο, παρακολούθησε τα πρώτα μαθήματα στο Δημοτικό Σχολείο της Ερμούπολης. Όταν το 1873 το τουρκικό καθεστώς έδωσε αμνηστία, η οικογένεια επέστρεψε στα Χανιά όπου συνέχισε την σχολική του εκπαίδευση. Το 1877 γράφτηκε στο εκπαιδευτήριο Αντωνιάδη, στην Αθήνα, όπου έδειξε υψηλές επιδόσεις, εντυπωσιακή ωριμότητα και αξιοσημείωτη έφεση στις ξένες γλώσσες. Το 1880 ολοκλήρωσε τις σπουδές του, στο Γυμνάσιο της Σύρου, απ' όπου αποφοίτησε με άριστα. Ένα χρόνο μετά γράφτηκε στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών (Ανιστόρητον, 2013)

Το 1883 ο πατέρας του πέθανε και τότε επέστρεψε στα Χανιά και ηλικία μόλις 19 ετών διαχειριζόταν το εμπορικό κατάστημα της οικογένεια και παράλληλα μελετούσε τα συγγράμματα και τις σημειώσεις που του έστελναν οι συμφοιτητές του από την Αθήνα και κατάφερε να αποφοιτήσει από τη Νομική Σχολή το 1887. Η υψηλή ικανότητά του για το δικηγορικό λειτούργημα σύντομα τον ανέδειξε σε ένα από τους κορυφαίους δικηγόρους της Κρήτης αλλά σύντομα η πολιτική των απορρόφησε και έγινε μέλος της φιλελεύθερης παράταξης της εποχής. Το 1889 εκλέχθηκε βουλευτής ενώ ήδη είχε προκαλέσει την τουρκική διοίκηση με την πατριωτική του δράση.

Τον Ιανουάριο του 1891 παντρεύτηκε την Μαρία Κατελούζου και η παρουσία στο γάμο τους των προξένων των Μεγάλων Δυνάμεων στα Χανιά, φανέρωνε το κύρος και τις σχέσεις που είχε αναπτύξει ο εικοσιεπτάχρονος τότε πετυχημένος δικηγόρος. Μετά το γάμο, το ζευγάρι εγκαταστάθηκε στη Χαλέπα, στο σπίτι που είχε χτίσει ο πατέρας του και απέκτησε δύο παιδιά, τον Κυριάκο και τον Σοφοκλή. Με τη γέννηση του Σοφοκλή η σύζυγός του πέθανε

αναπάντεχα από επιλόχεια μόλυνση. Ο ξαφνικός θάνατός της τον συγκλόνισε και το τραγικό αυτό γεγονός έπληξε την ευαίσθητη ψυχή του και χρειάστηκε αρκετό χρόνο για να ξεπεράσει την απώλεια της συντρόφου του. Από τότε για όλη του τη ζωή, διατήρησε τη χαρακτηριστική γενειάδα, σε ένδειξη πένθους.

Οι ηγετικές και πολιτικές του ικανότητες εμφανίστηκα ιδιαίτερα με την επανάσταση του 1897, ενώ κατά την περίοδο της Κρητικής πολιτείας (1898-1912) συνέβαλε στη διαμόρφωση του Κρητικού Συντάγματος, συγκρούστηκε με τον Αρμοστή Γεώργιο για τις φιλελεύθερες αρχές του, κατέφυγε σε ένοπλη επανάσταση στο Θέρισσο (1905) και πέτυχε την αντικατάσταση του Αρμοστή. Η επανάσταση του Θερίσου ανέδειξε τον Ελευθέριο Βενιζέλο ως ουσιαστικό παράγοντα της πολιτικής ζωής του έθνους. Αποτέλεσε φυσικό ηγέτη της Κρητικής Επανάστασης και με σειρά επιδέξιων διπλωματικών χειρισμών, πέτυχε τη ευρεία αυτονομία και την Ένωση του νησιού με την Ελλάδα.

Το 1910 ανέλαβε την πρωθυπουργία στην Ελλάδα και συγκρότησε το "Κόμμα των Φιλελευθέρων" ολοκληρώνοντας έναν κύκλο που σχετιζόταν με τα πολιτικά πράγματα της Κρητικής πολιτείας. Υπήρξε ο πρωτεργάτης της πολιτικής και οικονομικής ανόρθωσης της Ελλάδας και της νικηφόρας έκβασης των Βαλκανικών Πολέμων (1912-1913). Κατά τη διάρκεια του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου ήρθε σε ρήξη με τον Βασιλιά με κόστος τον Εθνικό Διχασμό (1915-1917) επέβαλε την πολιτική του για είσοδο της χώρας στον πόλεμο στο πλευρό των Συμμάχων. Η Ελλάδα ανταμείφθηκε για τη συμβολή της με την παραχώρηση της Αρμοστείας της Σμύρνης (1919). Στις κρίσιμες εκλογές του Νοεμβρίου 1920 ο Βενιζέλος ηττήθηκε, αποσύρθηκε από την πολιτική, για να επιστρέψει μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή του 1922. Με δύο ριζοσπαστικές πρωτοβουλίες του το 1923 με την υποχρεωτική ανταλλαγή Ελλήνων και Τούρκων και τη Συνθήκη της Λωζάννης, που καθόρισε τα σύνορα ανάμεσα στην Ελλάδα και την Τουρκία, άλλαξε τον προσανατολισμό της ελληνικής πολιτικής βάζοντας τα θεμέλια της ειρηνικής ανάπτυξης.

Ο ρόλος τους ήταν καθοριστικός και για τα νομοθετικά και διοικητικά μεταρρυθμιστικά μέτρα που θέσπισε στη χώρα με τις νέες συνταγματικές διαρρυθμίσεις στο Σύνταγμα του 1864/1911 όπου προωθούσαν την εύρυθμη λειτουργία του κράτους και προήγαγαν τις ατομικές ελευθερίες, συμβάλλοντας

στο τερματισμό της εσωτερικής κρίσης και την αποκατάσταση της εσωτερικής ομόνοιας (Ιωάννου, 2012)

Η δράση του Ελευθέριου Βενιζέλου ήταν πολύ σημαντική και για την οργάνωση της υγειονομικής περίθαλψης και ανάπτυξης της δημόσιας υγείας, θεμελιώνοντας την κοινωνική ασφάλιση, οργανώνοντας την Υπηρεσία της Δημόσιας Υγείας, Μονάδες πρωτοβάθμιας φροντίδας καθώς και μονάδες για τα λοιμώδη και μεταδοτικά νοσήματα. Τέλος όρισε το πλαίσιο άσκησης του ιατρικού επαγγέλματος (Κυριακόπουλος, 2008)

Η αγροτική μεταρρύθμιση της περιόδου 1910-1920 ήταν συνδεδεμένη με τον τομέα της αγροτικής οικονομίας και τη σημασία που είχε η διανομή των κτημάτων με κρατική παρέμβαση που στόχος ήταν η δημιουργία υποδομών ανάπτυξης ενισχύοντας την εργατική δύναμη. Η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση της ίδιας περιόδου στηρίζεται στην ιδεολογία του ότι κάθε κοινωνική τάξη θα πρέπει να έχει πρόσβαση στην μόρφωση. Έτσι αύξησε τη φοίτηση στο Δημοτικό Σχολείο από 4 σε 6 έτη και άλλαξε τα διδακτικά βιβλία (<http://www.venizelos-foundation.gr>)

Η τελευταία τετραετία της διακυβέρνησής του (1928-1932) ήταν περίοδος σταθερότητας και δημιουργίας με αποκορύφωμα το ελληνοτουρκικό σύμφωνο φιλίας (1930). Το τέλος της σταδιοδρομίας του σηματοδεύτηκε από την απόπειρα κατά της ζωής του (Ιούνιος 1933) και το αποτυχημένο κίνημα του Μαρτίου 1935. Αυτοεξορίστηκε στο Παρίσι, όπου πέθανε στις 18 Μαρτίου 1936 (<http://erotokritos.users.uth.gr>)

Ο Βενιζέλος ήταν πρωτοστάτης των ελληνικών επιτυχιών κατά τους βαλκανικούς πολέμους. Με την σταθερή, εθνική του πολιτική και του επιδέξιους διπλωματικούς του ελιγμούς διασφάλισε τον τελικό ελληνικό θρίαμβο. Για να αποφύγει πιθανή καταστροφική κατάληξη της όλης προσπάθειάς του, χρειάστηκε να βρεθεί αντιμέτωπος με τον βασιλιά Κωνσταντίνο και τη συντηρητική φιλοβασιλική αντιπολίτευση, η οποία τάχθηκε στο πλευρό του Κωνσταντίνου. Το 1912 θέτει σε εφαρμογή το μεταρρυθμιστικό του πρόγραμμα, όπου το 1913 υπογράφεται η Συνθήκη του Βουκουρεστίου με τη οποία σηματοδοτεί τη λήξη των βαλκανικών πολέμων και η Θεσσαλονίκη, η Νότια Ήπειρο, η Θάσος, η Σαμοθράκη, η Λήμνος, η

Μυτιλήνη, η Χίος, η Σάμος, η Ικαρία και η Κρήτη ενσωματώνονται στην Ελλάδα. Επιπλέον οι κυβερνήσεις Βενιζέλου αναγνώρισαν τα εργατικά σωματεία, θεσμοθετήθηκε η ασφάλιση των εργαζομένων, καθιερώθηκε το οκτάωρο και ιδρύθηκαν οι αγροτικοί συνεταιρισμοί. (Μαυροκεφάλου, Μαυροκέφαλος, & Βαλεριανός, 2008).

Κατά τον πρώτο παγκόσμιο πόλεμο ο Βενιζέλος θεωρούσε ότι οι Αγγλογάλλοι θα επικρατούσαν και έκρινε ότι η Ελλάδα θα έπρεπε να συμμαχήσει με την Αντάντ για να διαφυλάξει τα κέρδη της από τους βαλκανικούς πολέμους αλλά και να διευρύνει τα σύνορά της μία θέση που εμπνέονταν από τη Μεγάλη Ιδέα (Λούβη & Ξιφαράς, 2008) Η Μεγάλη Ιδέα υπήρξε ένα από τα πιο μεγαλόπνοα προγράμματα εθνικής ολοκλήρωσης και αναπτύξεως στη Ν. Βαλκανική καθώς προέβλεπε την απελευθέρωση και την ενσωμάτωση όλων των ιστορικών ελληνικών χωρών, της Θεσσαλίας, της Μακεδονίας, της Θράκης, των Επτανήσων, των Δωδεκανήσων, της Κρήτης, της Κύπρου, της Μικράς Ασίας και του Πόντου σε μια «Ελληνική Αυτοκρατορία» (Κολλιόπουλος, 2011) Με τη Συνθήκη των Σεβρών (1920) δημιουργήθηκε η εντύπωση ότι η Μεγάλη Ιδέα είχε σχεδόν υλοποιηθεί αλλά η ήττα του ελληνικού στρατού στον Μικρασιατικό πόλεμο και η Συνθήκη της Λοζάνης (1923) οδήγησαν στον οριστικό ενταφιασμό της (<http://users.sch.gr>)

Αντίθετα με τις απόψεις του Βενιζέλου ο βασιλιάς Κωνσταντίνος υποστήριζε ότι η Ελλάδα θα έπρεπε να συμπαραταχθεί με τις Κεντρικές δυνάμεις. Η διαφωνία αυτή εκδηλώθηκε ως πολιτική κρίση και έτσι το 1916 διαμορφώθηκαν στην Ελλάδα δύο αντίπαλα κέντρα εξουσίας και υπήρξε ουσιαστικά η πρώτη εμφύλια σύγκρουση στην Ελλάδα του 20^{ου} αιώνα, εποχή που ονομάζεται Εθνικός Διχασμός. (Λούβη & Ξιφαράς, 2008)

Το έργο του Βενιζέλου όσο αφορά την εξωτερική πολιτικών των ετών 1928-1932 χαρακτηρίζεται όχι μόνο ως πολιτικά ορθό ως προς το θέμα της Δωδεκανήσου, αλλά κατάφερε να έχει και την Ιταλική υποστήριξη και να συμφιλιώσει την Ελλάδα με την Τουρκία. Χαρακτηρίζεται ως μεγαλοφυής, πολυμήχανος, επίμονος και ευφάνταστος με αποφασιστικότητα, φιλοδοξία και οξυδερκές πνεύμα. Με την δράση του προσπάθησε να μετατρέψει την

Ελλάδα σε ένα ασφαλές και αναπτυσσόμενο κράτος που να λαμβάνει τον σεβασμό που του αξίζει. (Καραμανλής, 1995)

Ο Βενιζέλος αποτελεί μια αντιφατική πολιτική φυσιογνωμία καθώς λατρεύτηκε και μισήθηκε όσο κανένας άλλος Έλληνας. Σήμερα ζει στη συνείδηση των Ελλήνων, ως σύμβολο ακατάλυτο και πρότυπο του νέου ελληνισμού, στο δημιουργό και στο σωτήρα της πατρίδας και αδιαμφισβήτητα αποτέλεσε έναν ηγέτη που άλλαξε το χάρτη της χώρας του και τη μοίρα του λαού του. Υπήρξε πρωτοστάτης ενός μεγάλου δημοκρατικού και μεταρρυθμιστικού λαϊκού ρεύματος και στα πλαίσια αυτά οικοδόμησε κρατικούς και κοινωνικούς θεσμούς, που διαρκούν μέχρι σήμερα. Αποτελεί τον πολιτικό που με ευελιξία και τόλμη, έδωσε πνοή και ουσία στο ανορθωτικό όραμα του νεώτερου ελληνισμού ύστερα από μια μακρά περίοδο στασιμότητας και ταπεινώσεων.

Η δυναμική του προσωπικότητα, η τόλμη, η επιμονή, η ευστροφία και η αισιοδοξία του μεγάλου ηγέτη Ελευθερίου Βενιζέλου αποτελούν πρότυπο προς μίμηση για όλους όσους δρουν σήμερα στον δημόσιο στίβο (Μακρογιαννάκης, 2014)

Εικόνα 1. Ο Ελευθέριος Βενιζέλος επί σειρά των πρωθυπουργός της Ελλάδας

Πηγή: (<http://www.e-typos.com>)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. ΤΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

3.1 ΙΔΡΥΣΗ

Η ίδρυση του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών και Μελετών «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος» στηρίχθηκε σε μια ιδέα του Μητροπολίτη Κισάμου και Σελίνου, Ειρηναίου Γαλανάκη και υλοποιήθηκε μετά από εντατικές προσπάθειες της τοπικής κοινωνίας. Στόχος ήταν να δημιουργηθεί ένα ίδρυμα με πανελλαδική προβολή το οποίο να αποτελεί κέντρο έρευνας και μελέτης του έργου του μεγαλύτερου πολιτικού του 20^{ου} αιώνα. Η ίδρυση στην πόλη των Χανίων της Κρήτης δεν είναι τυχαία καθώς τα Χανιά αποτελούν τη πόλη καταγωγής του Ελευθέριου Βενιζέλου.

Το ίδρυμα συστάθηκε στις 26 Μαρτίου 2000 με έδρα την οικία του Ελευθερίου Βενιζέλου επί της πλατείας Έλενας Βενιζέλου στη Χαλέππα Χανίων, ένα κτίριο του 1877. Η σημερινή του μορφή δόθηκε μετά την ανακαίνιση που έκανε το 1927 ο ίδιος ο Ελευθέριος Βενιζέλος. Αργότερα το 2002 περιήλθε στην κυριότητα του Ελληνικού Δημοσίου, το οποίο στη συνέχεια και παραχωρήθηκε για την στέγαση του ιδρύματος.

Εικόνα 2 Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και Μελετών Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος

Πηγή: (<https://greece.terrabook.com>)

Η πρωτοβουλία για την ίδρυσή του στηρίζεται στη δράση του κοινωφελούς ιδρύματος «Αγία Σοφία» και στην σύμπραξη της τοπικής Εκκλησίας, της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Χανίων, του Δήμου Χανίων και

ευρύτερων φορέων του Δημοσίου τόσο σε τοπικό επίπεδο όσο και σε εθνικό. Τα ιδρυτικά μέλη που υπέγραψαν το καταστατικό του ιδρύματος είναι 33 ενώ στις 21 Σεπτεμβρίου του 2000 η Βουλή των Ελλήνων επικύρωσε νομοθετικά την ίδρυσή του με το νόμο 2841/21-9-2000.

Οι διοικητικές και επιστημονικές υπηρεσίες του Ιδρύματος από το 2005 στεγάζονται στο ανακαινισμένο κτίριο της πρώην οικίας Βλουμ που βρίσκεται απέναντι από την οικία του Βενιζέλου και το οποίο τον Αύγουστο του 2007 ονομάστηκε Μέγαρο «Μητροπολίτης Ειρηναίος Γαλανάκης» προς τιμήν του Προέδρου του Ιδρύματος.

Το νεοκλασικό κτίριο όπου στεγάζεται το ίδρυμα αποτελεί ιστορικό μνημείο καθώς διατηρείται όπως ο ίδιος ο Ελευθέριος Βενιζέλος το είχε ανακαινίσει και το χρησιμοποιούσε. Το οίκημα είναι διώροφο. Στο ισόγειο είναι το επίσημο πολιτικό του γραφείο, η τραπεζαρία, το σαλόνια και το ατομικό του γραφείο. Στο πολιτικό του γραφείο δεσπόζει ένα ξυλόγλυπτο δρύινο γραφείο με το μελανοδοχείο που ο ίδιος είχε φέρει από το Παρίσι καθώς η πολυθρόνα του με την χαρακτηριστική ψηλή πλάτη και την λαδοπράσινη βελούδινη ταπετσαρία. Γύρω στους τοίχους υπάρχουν βιβλιοθήκες γεμάτες βιβλία, που μόνο ορισμένα από αυτά είναι αυθεντικά του Ε. Βενιζέλου καθώς πολλά καταστράφηκαν κατά την γερμανική κατοχή, όταν το σπίτι του είχε επιταχτεί και το χρησιμοποιούσε ο Γερμανός διοικητής.

Εικόνα 3 Το πολιτικό γραφείο του Ε. Βενιζέλου

Πηγή: <http://3gym-chanion.chan.sch.gr/oldsite/tetradio/tetradio2/script/sxoliaz/epik/veniz.htm>

Η τραπεζαρία χρησιμοποιούνται και ως χώρος συσκέψεων καθώς γύρω από την τραπεζαρία υπάρχουν 12 καρέκλες. Στο δωμάτιο υπάρχει επίσης ένα χειροποίητο κιλίμι του 1900 καθώς και ένα κρυστάλλινο βάζο στον μπουφέ με χαραγμένη τη μορφή του μαζί με τον εγγονό του Κυριάκο.

Εικόνα 4 Η τραπεζαρία – χώρος συσκέψεων

Πηγή: <http://3gym-chanion.chan.sch.gr/oldsite/tetradio/tetradio2/script/sxoliaz/epik/veniz.htm>

Το σαλόνι είναι γεμάτο με σημαντικούς πίνακες Κρητών ζωγράφων όπως του Κοκότση και τα πορτρέτα της γυναίκας του και του ίδιου. Φωτογραφίες με πολιτικό και ιστορικό ενδιαφέρον βρίσκονται και στο διάδρομο. Στο πρώτο όροφο είναι 3 δωμάτια, το υπνοδωμάτιο του πολιτικού, ο εκθεσιακός χώρος και το πρόχειρο γραφείο. Στο δωμάτιο υπάρχει το γραφείο του μαζί με τον δερμάτινο χαρτοφύλακά του καθώς ένα κρεβάτι ξεκούρασης, ενώ δίπλα από αυτό υπάρχει το υπνοδωμάτιό του.

Εικόνα 5 Το σαλόνι

Πηγή: <http://3gym-chanion.chan.sch.gr/oldsite/tetradio/tetradio2/script/sxoliaz/epik/veniz.htm>

Σε ιδιαίτερο δωμάτιο εκθέτονται τα πιο σημαντικά προσωπικά του αντικείμενα, όπως τα ματωμένα του ρούχα από την πρώτη απόπειρα δολοφονίας στο σταθμό της Λυών. Επίσης υπάρχει ένα μέρος της χειρόγραφης μετάφρασης του Θουκυδίδη, η ποιμαντορική ράβδος του εθνάρχη που του δόθηκε σαν δώρο από το Άγιο Όρος, μία ζώνη με χαραγμένο το πορτρέτο του, αναμνηστική από τους βαλκανικούς πολέμους. ένα πιστόλι από αυτά που είχε ως επαναστάτης και τέλος μια φθαρμένη ρόδα από το Pacard αυτοκίνητό του. Σημαντικό έκθεμα είναι οι δύο πένες του, η μία με το χρυσό φτερό όπου υπέγραψε τη συνθήκη των Σεβρών και η άλλη με την πέτρινη επένδυση είναι εκείνη με την οποία υπέγραψε τη συνθήκη της Λωζάνης.

Εικόνα 6 Οι πένες του Ε. Βενιζέλου που υπογράφηκαν οι συνθήκες των Σεβρών και της Λωζάνης

Πηγή: (<http://flashnews.gr>)

3.2 ΤΑ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ

Το ίδρυμα για να μπορεί να ενισχύσει τη δράση του έχει ιδρύσει δύο παραρτήματα, στην Αττική και στη Μακεδονία. Το παράρτημα στη Μακεδονία με έδρα την Αξιούπολη ιδρύθηκε τον Μάρτιο του 2009, ενώ το παράρτημα Αττικής ιδρύθηκε το 2010 (υπ' αριθμό 107/29-09-2010 απόφαση της Εκτελεστικής επιτροπής του Εθνικού ιδρύματος)

Σκοπός τους είναι η στενή λειτουργική σχέση, τη συμπαράστασης και την ηθική και οικονομική ενίσχυση με κάθε μέσο και τρόπο των σκοπών του ιδρύματος. Σε αυτά τα πλαίσιο είναι η στενή λειτουργική σχέση με το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών & Μελετών «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος» και η υποστήριξη του επιστημονικού και πολιτισμικού έργου του, η υποστήριξη των εκδηλώσεων και ημερίδων του ιδρύματος στην περιφέρεια της Αττικής. Η έκδοση ενημερωτικού εντύπου για την προβολή της δράσης και του έργου του ιδρύματος, ιδιαίτερα στα σχολεία Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και η καταγραφή των στοιχείων που αφορούν στην παρουσία του ιδρύματος στο νομό της Αττικής. Τέλος σκοπός είναι η ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης και η πρόκληση ενδιαφέροντος για το έργο του ιδρύματος, με σκοπό την εξεύρεση χορηγών και πόρων για ενίσχυση του εκπαιδευτικού και επιστημονικού έργου του, με προκήρυξη διαγωνισμών, απονομή υποτροφιών, εκπόνηση ερευνητικών προγραμμάτων και σεμιναρίων (<http://www.venizelos-foundation.gr>)

Εικόνα 7 Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και Μελετών Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος

Πηγή: (<https://greece.terrabook.com>)

3.3 ΔΟΜΗ

Η διοίκηση του ιδρύματος γίνεται από ένα 23μελές Διοικητικό Συμβούλιο, με Γενικό Διευθυντή τον Νικόλαο Εμμ. Παπαδάκη και Επιστημονική Σύμβουλο την Ελένη Γαρδίκα Κατσιαδάκη.

Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου είναι:

1. Ευάγγελος Μείμαράκης, Επίτιμος Πρόεδρος
2. Δαμασκηνός Παπαγιαννάκης, Μητροπολίτης Κυδωνίας & Αποκορώνου, Αντιπρόεδρος
3. Απόστολος Βουλγαράκης, Αντιπεριφερειάρχης Χανίων, Αντιπρόεδρος
4. Αναστάσιος Βάμβουκας, Δήμαρχος Χανίων, Αντιπρόεδρος
5. Ιωάννης Δασκαλάκης, Πρόεδρος Δικηγορικού Συλλόγου Χανίων, Γενικός Γραμματέας
6. Ελευθέριος Τσουράκης, Εκπαιδευτικός, Ειδικός Γραμματέας
7. Γεώργιος Φαραντάκης, Ταμίας Δ.Σ. Συνεταιριστικής Τράπεζας Χανίων, Ταμίας.

Και τα μέλη:

8. Χρήστος Μαρκογιαννάκης, Βουλευτής Χανίων, Αντιπρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων
9. Μανούσος Βολουδάκης, Βουλευτής Χανίων
10. Κυριάκος Βιρβιδάκης, Βουλευτής Χανίων
11. Γεώργιος Σταθάκης, Βουλευτής Χανίων
12. Βασίλειος Λαμπρινός, Δήμαρχος Ηρακλείου
13. Γεώργιος Μαρινάκης, Δήμαρχος Ρεθύμνου
14. Αντώνιος Ζερβός, Δήμαρχος Αγίου Νικολάου
15. Βασίλειος Διγαλάκης, Πρύτανης Πολυτεχνείου Κρήτης
16. Άγγελος Δεληβορριάς, Διευθυντής Μουσείου Μπενάκη
17. Μιχαήλ Ανδριανάκης, Εκπρόσωπος Κοινωφελούς Ιδρύματος "Αγία Σοφία"

18. Ιωάννης Στρογγυλός, Πρόεδρος Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος – Τμήμα Δυτικής Κρήτης
19. Ιωάννης Μαργαρώνης, Πρόεδρος Εμπορικού & Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Χανίων
20. Εμμανουήλ Σπανουδάκης, Εκπρόσωπος Παγκρητικής Αμερικής
21. Γεώργιος Μαριδάκης, Πρόεδρος Παγκρητίου Ενώσεως Αθηνών Εμμανουήλ Πατεράκης, Πρόεδρος Πανελληνίας Ομοσπονδίας Κρητικών Σωματείων.

Η Εκτελεστική Επιτροπή του Ιδρύματος αποτελείται από επτά μέλη. Στην τρέχουσα σύνθεσή της μετέχουν ο πρόεδρος, οι τρεις αντιπρόεδροι, ο γενικός και ο ειδικός γραμματέας του Ιδρύματος και η κυρία Ζωή Μητσοτάκη, συγγραφέας, πρόεδρος του Λυκείου Ελληνίδων Χανίων. Εισηγητής στην Εκτελεστική Επιτροπή είναι ο Γενικός Διευθυντής, ενώ στις συνεδριάσεις της μετέχει και ο ταμίας του Δ.Σ. του Ιδρύματος.

(<http://www.venizelos-foundation.gr>)

3.4 ΣΚΟΠΟΙ

Κύριος σκοπός του Ιδρύματος είναι η δημιουργία μιας συστηματικής έρευνας και μελέτης της εποχής, του έργου και της ζωής τού Ελευθερίου Βενιζέλου σε τοπικό και εθνικό επίπεδο. Στόχος είναι το κέντρο να λειτουργήσει ως ένα δυναμικά αναπτυσσόμενο ευρωπαϊκό ερευνητικό και εκπαιδευτικό κέντρο, όπου να αποτελεί τον κύριο συντονιστή για την μελέτη του έργου αλλά και της εποχής που δραστηριοποιήθηκε ο μεγαλύτερος πολιτικός στην ιστορία της νεότερης Ελλάδα, ανεξάρτητα από ιδεολογικές και πολιτικές τοποθετήσεις και γεωγραφικούς περιορισμούς.

Η δομή του ιδρύματος εξασφαλίζει από την μία την ανεξαρτησία ενώ από την άλλη δίνει τη δυνατότητα για ελεύθερη δράση του ιδρύματος πέρα σε εθνικό και παγκόσμια επίπεδο, χωρίς περιορισμούς και εξαρτήσεις από δομές του ακαδημαϊκού χώρου ή των κρατικών θεσμών.

Σε αυτό το πλαίσιο στόχοι που προβλέπονται για να υλοποιηθούν είναι:

1. Η συγκρότηση αρχείου συγκεντρώνοντας πρωτότυπο υλικό ή αναπαράγοντας αρχεία από δημόσιες και ιδιωτικές συλλογές στην Ελλάδα και το εξωτερικό.
2. Η συγκέντρωση, διάσωση και αξιοποίηση φωτογραφικού, οπτικοακουστικού και μουσειακού υλικού που αναφέρεται στη ζωή και τη δράση του Ελευθερίου Βενιζέλου.
3. Η σύσταση εξειδικευμένης βιβλιοθήκης και η συγκέντρωση εντύπων που έχουν σχέση με τους σκοπούς του Ιδρύματος
4. Η μετατροπή της πατρικής Οικίας του Ελευθερίου Βενιζέλου στη Χαλέπα Χανίων σε ένα σύγχρονο Μουσείο σύμφωνα με τα ελληνικά και διεθνή πρότυπα.
5. Η εκπόνηση ερευνητικών προγραμμάτων και συνθετικών ερευνητικών εργασιών, η εκτέλεση προγραμμάτων ερευνητικής υποδομής και η συνεργασία με πανεπιστημιακά και άλλα ερευνητικά ιδρύματα της Ελλάδας και του εξωτερικού για την προώθηση των σκοπών του Ιδρύματος.

6. Η δραστηριοποίηση στο χώρο της εκπαίδευσης με την πραγματοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων και ειδικών εκδηλώσεων, τη συγγραφή χρηστικών βιβλίων και την παραγωγή οπτικοακουστικού υλικού.
7. Η κατάρτιση βιβλιογραφίας και εργογραφίας του Βενιζέλου και η έκδοση των έργων του.
8. Η απονομή βραβείων σε συγγραφικά έργα που σχετίζονται με τους σκοπούς το Ιδρύματος.
9. Η χορήγηση υποτροφιών για την προώθηση των ερευνών που σχετίζονται με τους σκοπούς το Ιδρύματος.
10. Η οργάνωση συνεδρίων, εκθέσεων, διαλέξεων και άλλων συναφών εκδηλώσεων, καθώς και η παραγωγή εντύπων με επιστημονικό, εκπαιδευτικό ή επετειακό χαρακτήρα.
11. Η συνεργασία με το κράτος, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, πανεπιστήμια, ερευνητικά ιδρύματα, μουσεία και άλλους φορείς της Ελλάδας και του εξωτερικού για την προαγωγή των σκοπών του Ιδρύματος.
12. Η καθιέρωση διεθνούς βραβείου «Ελευθέριος Βενιζέλος» το οποίο θα απονέμεται σε ιδρύματα ή προσωπικότητες που διακρίνονται στον τομέα της διάδοσης της ελληνικής ιστορίας από αρχαιοτάτων χρόνων ως σήμερα, της ελληνικής γλώσσας και γενικότερα του ελληνικού πολιτισμού.

3.5 ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Το 2013 συμπληρώθηκαν 100 χρόνια από την Ένωση της Κρήτης με την Ηπειρωτική Ελλάδα (1913-2013) και με αφορμή αυτό το τόσο ιστορικά σημαντικό γεγονός το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών & Μελετών Ελευθέριος Βενιζέλος δημοσίευσε στην Εφημερίδα Χανιώτικα Νέα μια ειδική έκδοση αφιερωμένη σε αυτό. Στην έκδοση αυτή παρουσιάστηκε μέσα σε περίπου 88 σελίδες ένα πλούσιο υλικό που έχει συγκεντρωθεί όλα τα χρόνια από το ίδρυμα όσο αφορά τα ιστορικά γεγονότα της εποχής, την κοινωνική και οικονομική κατάσταση αλλά παρουσιάζεται και το σύγχρονο δυναμικό της Κρήτης μέσα από την έρευνα και την καινοτομία που προάγεται μέσω της λειτουργίας των Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων στον Νομό.

Η ένωση της Κρήτης με την Ελλάδα επιτεύχθηκε μετά από αιματηρούς αγώνες, με χαρακτηριστικό παράδειγμα τη μεγάλη επανάσταση του 1866, που σφραγίστηκε με το ολοκαύτωμα της Μονής Αρκαδίου. Μετά την επανάσταση του 1897-98 το νησί ανακηρύχθηκε αυτόνομο κράτος με το όνομα «Κρητική Πολιτεία», υπό τον Πρίγκιπα Γεώργιο ως Ύπατο Αρμοστή. Η ένωσή της με την Ελλάδα αναγνωρίστηκε το 1913 με τη Συνθήκη του Λονδίνου μετά τους Βαλκανικούς Πολέμους του 1912-13.

Εικόνα 8 Από τα εγκαίνια της Έκθεσης «Κρήτη, 1866 - 1913: πορεία προς την Ένωση» στον χώρο εκδηλώσεων της Βουλής

Πηγή: (<http://www.ensfakia.gr>)

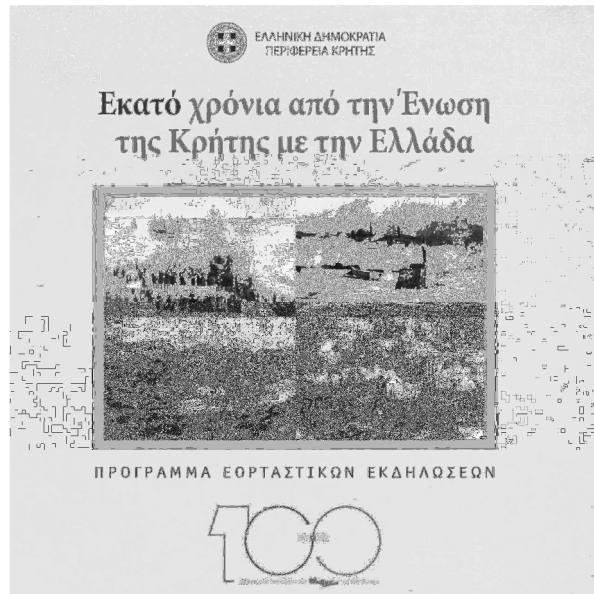

Εικόνα 9. Ειδική Έκδοση για τα 100 χρόνια της Ένωσης

Πηγή: (www.haniotika-nea.gr)

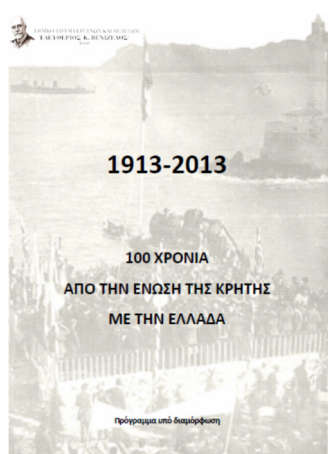
Το ίδρυμα επίσης οργάνωσε σε συνεργασία με την περιφέρεια της Κρήτης το πρόγραμμα των εορταστικών εκδηλώσεων. Η επέτειος αποτέλεσε μία ξεχωριστή ευκαιρία για να αναδειχθούν και να φωτισθούν, μέσα από εναλλακτικές προσεγγίσεις της Ιστορίας, της Λογοτεχνίας, της Εκπαίδευσης και του Πολιτισμού, τα ιστορικά γεγονότα και η σημασία τους, αλλά και να χαρτογραφηθεί κατά το δυνατό η μελλοντική προοπτική της Κρήτης. Το ίδρυμα παρουσίασε μετά από μακροχρόνιες και επίπονες διαδικασίες ένα όσο το δυνατόν ολοκληρωμένο σχεδιασμό για την εκατονταετία με προγραμματισμένες ως προς τον τόπο και χρόνο διεξαγωγής και κυρίως το θεματολόγιο επιμέρους εκδηλώσεις και δράσεις, ώστε να εξυπηρετηθεί με το βέλτιστο τρόπο ο γενικός στόχος. Εκτός από τις κορυφαίες εκδηλώσεις έναρξης και λήξης της επετείου σχεδίασε να πραγματοποιηθούν τόσο επετειακές όσο και επιστημονικού χαρακτήρα εκδηλώσεις στην Κρήτη, την Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη και σε άλλες πόλεις της Ελλάδας και στο εξωτερικό. Μεταξύ αυτών, συγκαταλέγονται 120 εκδηλώσεις, συνέδρια και ημερίδες, 40 εκπαιδευτικές δράσεις, 11 εκθέσεις, εκδόσεις βιβλίων και οπτικοακουστικού υλικού, διαγωνισμοί, μουσικά, θεατρικά και εικαστικά δρώμενα. Οι θεματικές του συνόλου των δράσεων εστιάζουν στην ιστορία – αρχαιολογία, στην τέχνη και τον πολιτισμό, στην ανάπτυξη-επιστήμη-τεχνολογία. Αποτέλεσε ένα

επιβλητικό πρόγραμμα, στο οποίο χρειάστηκε η συνεργασία τόσο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, κορυφαίων πνευματικών και εκπαιδευτικών φορέων, της εκπαιδευτικής κοινότητας, και της νεολαίας της Μεγαλονήσου. Έτσι διαμορφώθηκε ένα ολοκληρωμένο σχέδιο, ώστε να επιτευχθεί το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα και να ικανοποιηθεί ο κοινός στόχος για τον εορτασμό της εκατονταετίας, αντάξιο του κορυφαίου ιστορικού γεγονότος της ενσωμάτωσης της Κρήτης στον εθνικό κορμό. (<http://www.crete.gov.gr>)

Εικόνα 10. Το πρόγραμμα εκδηλώσεων για τον εορτασμό των 100 χρόνων της Ένωσης

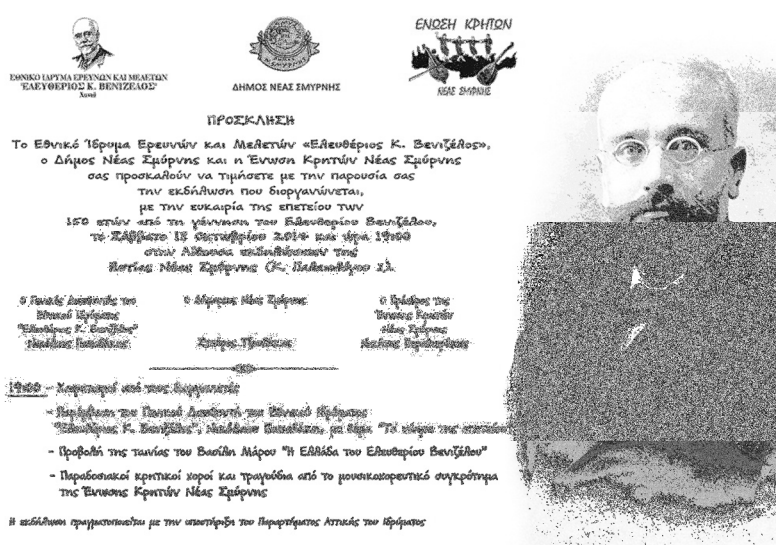
Πηγή: (<http://www.crete.gov.gr>)

Εικόνα 11 Το πρόγραμμα του ιδρύματος για τον εορτασμό της επετείου – προϋπολογισμός

Πηγή: (<http://blogs.sch.gr>)

Το 2014 με αφορμή τη συμπλήρωση 150 ετών από τη γέννηση του Ελευθέριου Βενιζέλου, το Ίδρυμα προγραμματίσει εκδηλώσεις και δράσεις σε όλη την Ελλάδα. Μέσα σε αυτές τις εκδηλώσεις έλαβε χώρα και η έκθεση ιστορικού υλικού, στην Αθήνα, στο χώρο εκδηλώσεων της Βουλής την οποία εγκαινίασαν ο Αντιπρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων, ο Γενικός Διευθυντής του Ιδρύματος και ο Διευθυντής του Μουσείου Μπενάκη αλλά και εκδήλωση με προβολή ταινίας και πλούσιο πρόγραμμα κρητικών παραδοσιακών χορών και τραγουδιών (<http://ucw.gr>)

ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ Κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ
ΛΟΓΟΤΥΠΟ

ΔΗΜΟΣ ΝΕΑΣ ΣΜΥΡΝΗΣ

ΕΝΩΣΗ ΚΡΗΤΩΝ
ΝΕΑ ΣΜΥΡΝΗ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και Μελετών «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος», ο Δήμος Νέας Σμύρνης και η Ένωση Κρητών Νέας Σμύρνης σας προσκαλούν να τιμήσετε με την παρουσία σας την εκδήλωση που διοργανώνεται, με την ευκαιρία της επετείου των 150 ετών από τη γέννηση του Ελευθέριου Βενιζέλου, το Πάρετρό 13 Οκτωβρίου 2014 με ώρα 19:00 στην Αίθουσα Διαλέξεων της Βουλής των Ελλήνων (Νέος Στάθμος Στ. Σταθμός Σμύρνης (Στ. Παιδικό Πάρκο) κ.λ.

Ο Γενικός Διευθυντής του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών και Μελετών
Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος

Ο Δήμαρχος Νέας Σμύρνης
Χρήστος Τριπολιτάκης

Ο Πρόεδρος της Ένωσης Κρητών Νέας Σμύρνης
Μαρίνος Βασιλειάδης

19:00 - Χαιρετισμοί από τους διοργανωτές

- Προβολή της ταινίας Διαγωγή του Εθνικού Ιδρύματος «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος», με τίτλο «Το κίνημα των ανεξαρτησιακών»
- Προβολή της ταινίας του Βασίλη Μάρου "Η Ελλάδα του Ελευθέριου Βενιζέλου"
- Παραδοσιακοί κρητικοί χοροί και τραγούδια από το μουσικοθεατρικό συγκρότημα της Ένωσης Κρητών Νέας Σμύρνης

Η εκδήλωση πραγματοποιείται με την αρωγή του Περιφέρειας Αττικής του Ιδρύματος

Εικόνα 12 Πρόσκληση για εκδήλωση με αφορμή τα 150 χρόνια από τη γέννηση του Ελευθέριου Βενιζέλου

Πηγή: <http://ucw.gr/2014-10-14-13-09-36/>

Το ίδρυμα μέσα στο πλαίσιο δράσης του έχει συνάψει πλήθος συνεργασιών με άλλα ερευνητικά ιδρύματα διοργανώνοντας συνέδρια, ημερίδες και επιστημονικές συναντήσεις. Χαρακτηριστική είναι η Ημερίδα του 2012 με θέμα, «Η Θεσσαλονίκη και η Βαλκανική ενδοχώρα 100 χρόνια μετά» που διοργανώθηκε στην Αίθουσα Διαλέξεων «Βασιλείου Λαούρδα» στο Ίδρυμα Μελετών Χερσονήσου του Αίμου από το Ίδρυμα Μελετών Χερσονήσου του Αίμου (IMXA) και το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και Μελετών Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος (<http://www.imxa.gr>).

3.6 ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Το ίδρυμα έχει μια πολυδιάστατη δράση στον τομέα της εκπαίδευση που καλύπτει τόσο εκπαιδευτικό προγράμματα, πανελληνίους μαθητικούς διαγωνισμούς αλλά και εκπαιδευτικά βοηθήματα για μαθητές της ΣΤ' δημοτικού αλλά και της Γ' Γυμνασίου.

Το έργο "Στα χρόνια του Βενιζέλου: Εσωτερική & εξωτερική πολιτική - Οικονομία - Εκπαίδευση - Πολιτισμός", πρόκειται για ένα συλλογικό τόμο που απευθύνεται στην Γ' Γυμνασίου. Αποτελεί βοήθημα για τον καθηγητή κατά τη διδασκαλία της αντίστοιχης ύλης αλλά και για το μαθητή καθώς σκοπός του είναι να δώσει περισσότερες και βαθύτερες γνώσεις για τις πολιτικές, τις κοινωνικές και οικονομικές εξελίξεις, την καλλιτεχνική και πνευματική δημιουργία της περιόδου από το τέλος του 19ου αιώνα μέχρι τις παραμονές του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, περίοδο που σφράγισε με την παρουσία και τις επιλογές του ο Ελευθέριος Βενιζέλος. Παράλληλα μέσα από τη διαφορετική προσέγγιση και ερμηνεία των ιστορικών φαινομένων από τους καταξιωμένους συγγραφείς του βιβλίου –πανεπιστημιακούς, ιστορικούς, ειδικούς επιστήμονες- δίνεται στο μαθητή η δυνατότητα να αντιληφθεί ότι η ιστορία δεν είναι παράθεση γεγονότων και του παρέχεται το κίνητρο να διερευνήσει, να αξιολογήσει και να ερμηνεύσει το παρελθόν. Ο τόμος αποτελεί συνέκδοση του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών & Μελετών "Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος" και του Υπουργείου Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης & Θρησκευμάτων.

Παρακάτω παρατίθεται το απόσπασμα από την ανακοίνωση για τον Πανελλήνιο Μαθητικό Διαγωνισμό Δοκιμίου που οργανώνει το ίδρυμα προάγοντας την δημιουργική σκέψη, το κριτικό πνεύμα μέσα από το έργο και τη δράση του Ε. Βενιζέλου.

Το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και Μελετών «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος» στοχεύοντας στην ανάδειξη της προσωπικότητας, του έργου και της εποχής του Ελευθερίου Βενιζέλου προκηρύσσει τον ΙΓ' Πανελλήνιο Μαθητικό Διαγωνισμό Δοκιμίου «Ελευθέριος Βενιζέλος» με θέμα:

«Το ευρωπαϊκό όραμα του Ελευθερίου Βενιζέλου»

Ο διαγωνισμός απευθύνεται στους μαθητές της Γ' τάξης των Γυμνασίων όλης της χώρας, οι οποίοι καλούνται να αναφερθούν στην ευρωπαϊκή διάσταση της πολιτικής του Ελευθερίου Βενιζέλου, να περιγράψουν τις απόψεις και το όραμά του για την ενωμένη Ευρώπη, την οποία

θεωρούσε προϋπόθεση για την εδραίωση της ειρήνης στον κόσμο, αξιοποιώντας τα ακόλουθα δύο (2) αποσπάσματα:

Απόσπασμα 1ο: «... ο πόλεμος απέδειξε ότι οι νικηταί είναι τόσο πτωχοί, όσο και οι ηττημένοι. Νομίζω ότι οι Ηνωμένοι Πολιτείες της Ευρώπης θα αντιπροσωπεύουν, έστω και άνευ της Ρωσίας, μίαν δύναμιν αρκετά ισχυράν να προαγάγη εις ευχάριστον σημείον την ευημερίαν και των άλλων ηπείρων» (Συνέντευξη του Ελευθερίου Βενιζέλου για τον ιστορικό ρόλο της Ευρώπης, Οκτώβριος 1929).

Απόσπασμα 2ο: «... Η ελληνική κυβέρνηση χαιρετίζει με τη μεγαλύτερη ικανοποίηση την ιδέα της ενότητας των λαών της Ευρώπης [...], το εγχείρημα οφείλει να αναληφθεί στα πλαίσια της διεθνούς οργάνωσης και να σεβαστεί την εθνική κυριαρχία των κρατών η ευρωπαϊκή ένωση, κάτω από ανάλογες συνθήκες, όχι μόνο δεν θα οδηγήσει στην εξασθένηση αλλά και θα συμβάλει στην ενίσχυση “της Ευρώπης των πατρίδων”...» (Πρόκειται για τις θέσεις της Ελληνικής Κυβέρνησης, τις οποίες ανέπτυξε ο Έλληνας αντιπρόσωπος Νικόλαος Πολίτης το 1930 με αφορμή το υπόμνημα της 1ης Μαΐου 1930 του Αρ. Μπριάν με την πρότασή του για μία νέα πολιτική και οικονομική οργάνωση της Ευρώπης).

Στο φετινό διαγωνισμό θα δοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα στην ανάπτυξη της κριτικής σκέψης και της δυνατότητας σύνθεσης εκ μέρους των μαθητών.

Τα κείμενα των δοκιμίων, τα οποία δεν πρέπει να υπερβαίνουν τις 2.000 λέξεις, θα είναι ατομικές εργασίες και θα γραφούν εκτός ωρών διδασκαλίας. Θα κατατεθούν είτε σε χειρόγραφη μορφή είτε γραμμένα στον υπολογιστή, έτσι ώστε να είναι ευανάγνωστα (η Επιτροπή Αξιολόγησης διατηρεί το δικαίωμα να μην αξιολογήσει δυσανάγνωστα κείμενα, ενώ δε θα αξιολογούνται συλλογικές εργασίες).

Οι μαθητές μπορούν να ανατρέξουν για ενδεικτική βιβλιογραφία στην ιστοσελίδα του Ιδρύματος: <http://www.venizelos-foundation.gr>.

Τα δοκίμια πρέπει να διακρίνονται για τη λεκτική τους αρτιότητα και ωριμότητα, την πρωτοτυπία των ιδεών και την ικανότητα οργάνωσης της σκέψης.

Τα γραπτά δοκίμια θα υποβληθούν στο σχολείο μέχρι τις 23 Ιανουαρίου 2015.

Τα σχολεία θα διαβιβάσουν τα δοκίμια των μαθητών στις αρμόδιες Διευθύνσεις Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, προκειμένου να τα αποστείλουν ταχυδρομικά στην Επιτροπή Αξιολόγησης του Διαγωνισμού του Ιδρύματος στη διεύθυνση: Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και Μελετών «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος» Πλατεία Έλενας Βενιζέλου, Χαλέπα 731 33 Χανιά μέχρι τις 6 Φεβρουαρίου 2015. Το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και Μελετών «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος» ορίζει την Επιτροπή Αξιολόγησης του Διαγωνισμού, η οποία αποτελείται από τρία (3) μέλη, εκπαιδευτικούς της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (φιλόλογους ή/και ιστορικούς με ειδικευση στη νεότερη ελληνική ιστορία). Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης θα δημοσιοποιηθούν αρχές Μαρτίου του 2015.

Τα μέλη της Επιτροπής αξιολογούν τις εργασίες και τις βαθμολογούν ως προς το περιεχόμενο (50/100), την έκφραση-μορφή-γλώσσα (30/100) και τη διάρθρωση των σκέψεων (20/100). Ο τελικός βαθμός αποτελείται από το άθροισμα των επί μέρους βαθμών. Στις εργασίες που ενδεχομένως ισοβαθούν απονέμεται ολόκληρο το αντίστοιχο βραβείο.

Στους μαθητές που θα διακριθούν θα απονεμηθούν βραβεία σε ειδική τελετή, η οποία θα πραγματοποιηθεί στα Χανιά το Μάρτιο του 2015, μήνα θανάτου του Ελευθερίου Βενιζέλου (παραμονή του πολιτικού του μνημόσυνου). Τα έξοδα μετακίνησης και φιλοξενίας των βραβευμένων μαθητών και ενός συνοδού θα καλυφθούν από το Ίδρυμα.

Τα **βραβεία** για τους νικητές θα είναι τρία (3) κατά σειρά επιτυχίας και θα απονεμηθούν ως εξής:

Στον πρώτο νικητή 1.500 €
στο δεύτερο νικητή 900 € και
στον τρίτο νικητή 600 €.

Πηγή: (<http://edu.klimaka.gr>)

Επιπλέον στο τομέα της εκπαίδευση το ίδρυμα υλοποιεί το έργο με τίτλο Ελευθέριος Βενιζέλος: Βιωματικές δράσεις στην εκπαίδευση και στον πολιτισμό. Στα πλαίσια αυτού του έργου υλοποίησε και τη θεατρική παράσταση «Ο Ελευθέριος Βενιζέλος στη Βουλή των Ελλήνων την άνοιξη του 1932», στο Ιστορικό Μουσείο Κρήτης, το Μάιο του 2015. Η θεατρική αυτή παράσταση αποτελεί παράσταση ντοκουμέντο καθώς αναπαριστά την εποχή του 1932 και διαδραματίζεται μέσα την Βουλή των Ελλήνων, μεταφέροντας το κοινό την δύσκολη οικονομική κατάσταση της χώρας καθώς και τις πολιτικές δράσεις της εποχής. Μέσα από τις ομιλίες του Ε. Βενιζέλου στη τότε Βουλή, παρουσιάζονται τα κύρια γεγονότα της νεότερης ελληνικής ιστορίας, ο Διχασμός και η Μικρασιατική καταστροφή. (<https://www.heraklion.gr>)

3.7 ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ

Το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και Μελετών «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος», έχει θεσπίσει διάφορες υποτροφίες. Σε συνεργασία με το Βενιζέλειο Ωδείο Χανίων, έχει θεσπίσει στη μνήμη της Έλενας Βενιζέλου όπου ένας σπουδαστής του ωδείου λαμβάνει υποτροφία για τις σπουδές του (<http://www.haniotika-nea.gr>)

Επιπρόσθετα συστήθηκε το κοινωφελές Ίδρυμα με την επωνυμία "Ίδρυμα Ευρωπαϊκών Σπουδών Ελευθέριος Βενιζέλος" από καθηγητές του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΟΠΑ), του Πανεπιστημίου Αθηνών και άλλες προσωπικότητες των γραμμάτων και των τεχνών (ΦΕΚ Β494/25.6.1996) το οποίο αποτελεί Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου (ΝΠΙΔ). Σκοπός του Ιδρύματος είναι η προαγωγή της εκπαίδευσης, της έρευνας και της ενημέρωσης επί ευρωπαϊκών θεμάτων και στα πλαίσια αυτά απονέμει υποτροφίες στους φοιτητές του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Οικονομικών Σπουδών, οργανώνει σεμινάρια, συνέδρια και διαλέξεις σε ευρωπαϊκά θέματα. (<http://dasta.auth.gr>)

3.8 ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΣΥΛΛΟΓΕΣ

Το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και Μελετών «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος», στο πλαίσιο δημιουργίας ενός ενιαίου εικονικού αρχείου για τον Ελευθέριο Βενιζέλο και τη νεότερη ελληνική ιστορία, ανέλαβε ως φορέας υλοποίησης τα έργα:

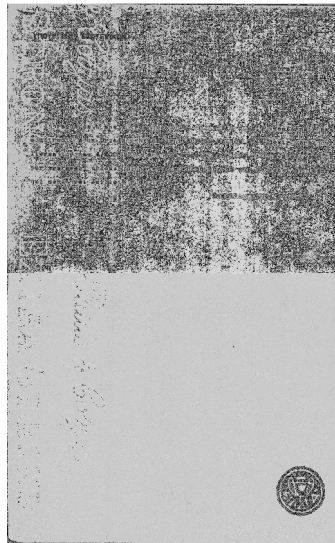
1. Επιστημονική Τεκμηρίωση και Ψηφιοποίηση Προσωπικού Αρχείου Ελευθερίου Βενιζέλου – Ηλεκτρονική έκδοση με θέμα «Η Κρητική Πολιτεία του Ελευθερίου Βενιζέλου» Πρόκειται για την επιστημονική τεκμηρίωση, ψηφιοποίηση και προβολή τριών από τις αρχειακές μονάδες του προσωπικού αρχείου του Ελευθερίου Βενιζέλου που βρίσκονται στο Εθνικό Ίδρυμα «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος», στο Ελληνικό Λογοτεχνικό & Ιστορικό Αρχείο (ΕΛΙΑ) και στο Μουσείο Μπενάκη. Ως προς την έκταση το έργο καλύπτει 35.893 τεκμήρια (περίπου 130.000 λήψεις) και συγκεκριμένα ολόκληρα τα αρχεία Βενιζέλου του Ιδρύματος και του ΕΛΙΑ και το μεγαλύτερο μέρος του αρχείου του Μουσείου Μπενάκη, που διαθέτει και το μεγαλύτερο όγκο του υλικού. Πρόκειται για υλικό ιδιαίτερα σημαντικής ιστορικής αξίας, που κατηγοριοποιείται σε συλλογές εγγράφων, γραφιστικού, φωτογραφικού και χαρτογραφικού υλικού, που αναφέρονται σε σημαντικές πτυχές του έργου, της εποχής και της ζωής του Έλληνα πολιτικού, καλύπτοντας την περίοδο 1880-1936.

2. Επιστημονική Τεκμηρίωση και Ψηφιοποίηση Προσωπικού Αρχείου Ελευθερίου Βενιζέλου – Ανάδειξη και Προβολή Ψηφιακού Περιεχομένου μέσω του Διαδικτύου. Πρόκειται για την επιστημονική τεκμηρίωση, ψηφιοποίηση και ανάδειξη του προσωπικού αρχείου του Ελευθερίου Βενιζέλου, που βρίσκεται στην κατοχή του Εθνικού Ιδρύματος «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος» και αφορά συλλογές εγγράφων και φωτογραφικού υλικού. Το υλικό αποτελείται συνολικά από 8.447 τεκμήρια (25.737 λήψεις) και καλύπτει την περίοδο από τα τέλη του 19ου αιώνα μέχρι και τη δεκαετία του 1960.

3. Εκπαίδευση και Νέες Τεχνολογίες: Προβολή της ζωής του Ελευθερίου Βενιζέλου και της εποχής του στον παγκόσμιο ιστό μέσα

από τεκμήρια της περιόδου και από εκπαιδευτικές και μουσειολογικές δράσεις. Πρόκειται για την τεκμηρίωση 9.208 τεκμηρίων από τις αρχαικές συλλογές των Ιστορικών Αρχείων του Μουσείου Μπενάκη. Ως προς το περιεχόμενό τους οι συλλογές περιλαμβάνουν διάφορες κατηγορίες και είδη τεκμηρίων, κυρίως επιστολές, αναφορές, εκθέσεις, εφημερίδες, καταλόγους, πίνακες και χάρτες της περιόδου 1886-1964. Επίσης, πραγματοποιήθηκε και η τεκμηρίωση τμήματος της μουσειακής συλλογής του Εθνικού Ιδρύματος «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος» και των προσωπικών αντικειμένων του Ελευθερίου Βενιζέλου, τα οποία βρίσκονται στην οικία του στη Χαλέπα Χανίων. Το μουσειακό υλικό αποτελείται από 516 τεκμήρια και χωρίζεται στις γενικές κατηγορίες, Έργα Τέχνης, Έπιπλα, Αντικείμενα, Φωτιστικά, Χαλιά, Υφάσματα – Ένδυση και Οχήματα

(<http://www.venizelosarchives.gr>)

Εικόνα 13 Τηλεγράφημα του Ε. Κανελλόπουλου προς το Υπουργείο Εξωτερικών της Ελλάδας. 4 Δεκεμβρίου 1913 από το ψηφιακό αρχείο του Ιδρύματος

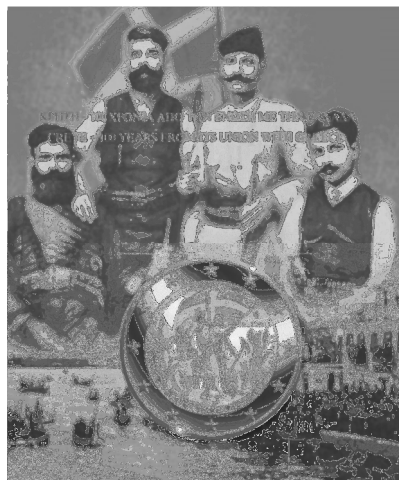
Πηγή:

<http://www.venizelosarchives.gr/treeres.asp?mynode=35760&afterroot=~Φάκελος 01>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ

Η χρηματοδότηση του ιδρύματος είναι πολύ σημαντική για τη συνέχιση της δράσης του. Η έδρα του ιδρύματος και οικία του Ε. Βενιζέλου λειτουργεί ως μουσείο, με το ποσό στο εισιτήριο των 3€ (και μειωμένο 1€) για τη γενική είσοδο και 2€ για την είσοδο στην αίθουσα των διαδραστικών εκθεμάτων και τεχνολογίας.

Θα ήταν πολύ ενδιαφέρον το ίδρυμα να οργανώσει ψηφιακές ή διαζώσης συλλογές από αντικείμενα, χρηστικά είδη, φορεσιές νομίσματα κλπ που αφορούν την περίοδο δράσης του Ελευθέριου Βενιζέλου. Η τράπεζα της Ελλάδος με αφορμή τα 100 χρόνια από τον εορτασμό της ένωσης, έκδωσε ένα αναμνηστικό κέρμα των 2ευρώ όπου στην μία όψη φέρνει παράσταση που συμβολίζει τους αγώνες της Κρήτης για την ένωση. Αυτό θα μπορούσε να εμπλουτιστεί με επιπλέον σχετικό αρχαιακό υλικό σε μορφή μόνιμης συλλογής.

Εικόνα 14 Αναμνηστικό κέρμα για την επέτειο 100 ετών της ένωσης της Κρήτης με την Ελλάδα

Πηγή: (<http://www.bankofgreece.gr>)

Από την άλλη θα μπορούσε το μουσείο με τα εκθέματά του και κυρίως το ψηφιακό αρχείο του Ε. Βενιζέλου, να ψηφιοποιηθεί πλήρως και να λειτουργήσει ως ψηφιακή βιβλιοθήκη έναντι ανταλλάγματος για την περιήγηση στα κείμενά του, κάτι που έχει εμφανιστεί σε μουσεία του εξωτερικού μέσα

από την ψηφιακή περιήγηση. Επίσης χρειάζεται μεγαλύτερη σύνδεση του ιδρύματος με πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα ώστε να προβάλλεται η δράση του ιδρύματος αλλά και να βρίσκει πηγές εσόδων μέσα από τη δημοσίευση μελετών. Επίσης η έκδοση λευκωμάτων κλπ σχετικές με τα τεκμήρια και τα εκθέματα του ιδρύματος θα βοηθούσε επίσης στην αύξηση των εσόδων του ώστε να έχει επαρκή χρηματοδότηση για τη δράση του. Παράδειγμα μια συλλογή από την αλληλογραφία, τα σημειώματα ή αποκόμματα από εφημερίδες τις εποχής και σχετικές φωτογραφίες αλλά και να συμπληρωθούν με σχόλια ιστορικών και πολιτικών αναλυτών. Η συνεργασία σε αυτό το επίπεδο και με την Ελληνική Αρχαική Εταιρεία θα ήταν πολύ χρήσιμη.

Τέλος θα ήταν πολύ χρήσιμο το ίδρυμα να προσεγγίσει του πολίτες μέσα από την έκδοση ενός newsletter ή διαδικτυακών χώρων ανταλλαγής απόψεων και ιδεών με τους πολίτες ώστε να διαδίδεται ευκολότερα το έργο του και σε ευρύτερο κοινό. Η ιστοσελίδα του ιδρύματος υποστηρίζει ως γλώσσα τα Αγγλικά και Ελληνικά, ενώ μοιάζει χρήσιμο να συμπεριληφθούν τα Γαλλικά, τα Ιταλικά, τα Ρώσικα και τα Τούρκικα.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Ο Ελευθέριο Βενιζέλος υπήρξε ένας πολιτικός με παγκόσμια ακτινοβολία που κέρδισε την αναγνώριση από τους ηγέτες της σύγχρονης ιστορίας ενώ ήταν από τους ελάχιστους πολιτικούς ηγέτες, που στην εποχή οραματίστηκε το μέλλον και είδε τη σημασία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και αγωνίστηκε γι' αυτήν. Σήμερα το έργο του, οι λόγοι του, το όραμά του εξακολουθούν να είναι πάντα επίκαιρα. Πρόσφατα κορυφαίος αρθρογράφος μεγάλης αθηναϊκής εφημερίδας έγραψε: «...θα πρέπει και μάλιστα επείγοντως να διαμορφωθεί, με σαφήνεια και ρεαλισμό, μια ενδεχομένως νέα και πάντως σε βάθος χρόνου εθνική στρατηγική και καλούνται οι Έλληνες πολιτικοί να ανατρέξουν στα διδάγματα του μεγάλου πολιτικού...». Η συστηματική έρευνα και μελέτη της προσωπικότητας, της ζωής, του έργου και της εποχής του Ελευθερίου Βενιζέλου, αποτελεί μεγάλη πρόκληση και ευκαιρία για περαιτέρω προβληματισμούς και αναγείρει νέες προοπτικές για την πολιτική ηγεσία και διπλωματία. Το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και Μελετών «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος» αυτό το σκοπό φιλοδοξεί να υπηρετήσει μέσα από την πλούσια δράση του και το όραμά του για μια ευρύτερη εθνική και παγκόσμια προβολή του έργου του Ε. Βενιζέλου αλλά και τη διατήρηση και εμπλουτισμό της ιστορικής μνήμης της εποχής δίνοντας προοπτικές ανάπτυξης για το μέλλον μέσα από την μελέτη και την έρευνα.

Επισκοπώντας σε αυτή την εργασία το έργο του ιδρύματος, τη σημαντικότητά του τόσο σε εθνικό επίπεδο όσο και σε παγκόσμιο καθώς συγκεντρώνει και διαφυλάσσει ένα πολύτιμο ιστορικό και πολιτικό υλικό της νεότερης ιστορίας. Όμως το 2013 το ίδρυμα είχε μια σημαντική κρίση καθώς κινδύνεψε να κλείσει. «*Το μπόι ενός ανθρώπου τελειώνει στον λαιμό κι από τον λαιμό και πάνω αρχίζει το ανάστημα. Ο Ελευθέριος Βενιζέλος είχε ανάστημα*». Με αυτά τα λόγια η συγγραφέα Μάρω Δούκα ξεκίνησε τη συνέντευξη Τύπου-έκκληση στο Μουσείο Μπενάκη για τη σωτηρία του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών και Μελετών «Ελευθέριος Βενιζέλος» και κατέληξε «Χρειάζεται η γενναιόδωρη προσφορά των εκατομμυριούχων Κρητικών για να αναλάβουν την απρόσκοπτη λειτουργία του Ιδρύματος. Η Ελλάδα χρωστάει τα μέγιστα στον Ελευθέριο Βενιζέλο».

Το ίδρυμα επιχορηγούνταν μόλις με 250.000 ευρώ ετησίως από το υπουργείο Παιδείας για τα λειτουργικά του έξοδα, η οποία διακόπηκε και το οποίο αυτά τα 13 χρόνια λειτουργίας του είχε καταφέρει να απορροφήσει και να αξιοποιήσει μεγάλου ύψους ευρωπαϊκά κονδύλια. Το ίδρυμα είχε προβεί σε οδυνηρές περικοπές (απολύσεις προσωπικού, μείωση αποδοχών των υπαλλήλων που διατήρησε, δραστικές περικοπές του λειτουργικού κόστους κ.λπ.) (<http://www.kathimerini.gr>)

Σήμερα μοιάζει το ίδρυμα να έχει αντέξει στις δύσκολες οικονομικές συνθήκες που επικρατούν στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια. Είναι πολύ σημαντική η λειτουργία και διατήρηση ιδρυμάτων που αφορούν πολιτικές προσωπικότητες του τόπου αλλά και ειδικά, το συγκεκριμένο ίδρυμα έχει προσφέρει πολλά στην ιστορική κοινότητα και στον πολιτικό πολιτισμό της Ελλάδας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Ανιστόρητον. (2013). Κράτος δικαίου και αστική ανάπτυξη στην πολιτειακή σκέψη και πράξη του Ελευθερίου Βενιζέλου. <http://www.anistor.gr/index.html> .
- Βερέμης, Θ., & Νικολακόπουλος, Η. (2005). Ο Ελευθέριος Βενιζέλος και η εποχή του.
- Ιωάννου, Κ. (2012). Η αναδιοργάνωση του ελληνικού κράτους εν όψει των Βαλκανικών Πολέμων, 1912-1913. <http://www.geetha.mil.gr/media/1.vima-ell-strat-skepsis/ergasies-sroudastvn-valkanikoi-polemoi/ioannou.pdf> .
- Καραμανλής, Κ. (1995). Ο Ελευθέριος Βενιζέλος και οι Εξωτερικές μας σχέσεις 1928-1932. Παπαζήση.
- Καραμανωλάκης, Β. (2010). Αρχεία Κοινωνικής και πολιτικής διαμαρτυρίας. *Επιστημονικός συνεργάτης των Αρχείων Σύγχρονης Κοινωνικής Ιστορίας (ΑΣΚΙ)* .
- Κολλιόπουλος, Ι. (2011). Η Μεγάλη Ιδέα της Εθνικής Ολοκλήρωσης. <http://www.kathimerini.gr/429125/article/epikairothta/ellada/h-megalh-idea-ths-e8nikhs-olokhrwshs> .
- Κυριακόπουλος, Γ. (2008). Δημόσια Υγεία και Κοινωνική Πολιτική: Ο Ελευθέριος Βενιζέλος και η εποχή του. Πρακτικά Συνεδρίου. Παπαζήση.
- Λούβη, Ε., & Ξιφαράς, Δ. (2008). Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία. Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Οργανισμός Εκδόσεων Διδακτιών Βιβλίων.
- Μακρογιαννάκης, Χ. (2014). Ομιλία στη Βουλή για το πολιτικό μνημόσυνο του Ελευθερίου Βενιζέλου. <http://www.cretalive.gr/crete/view/omilia-sth-boulh-gia-to-politiko-mnhmosunou-tou-eleutheriou-benizelou/198515> .
- Μαυροκεφάλου, Χ., Μαυροκέφαλος, Π., & Βαλεριανός, Δ. (2008). Νεότερη και σύγχρονη Ιστορία. Ελληνοεκδοτική.
- Ν. Αλιβιζάτος et al. (2005). Ο Ελευθέριος Βενιζέλος και η εποχή του. Ελληνικά Γράμματα.
- Παπαδάκη, Ν. (2012). Δύο μεγάλες μεταρρυθμίσεις του Ελευθερίου Βενιζέλου. <http://www.haniotika-nea.gr/90331-duo-megales-metarruthmiseis-tou-eleutheriou-benizelou/> .
- Τσουραμάνης, Χ. (2003). Σύγχρονα Κοινωνικά Προβλήματα. Η ελληνική Πραγματικότητα. Παπαζήση.

ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ

<http://blogs.sch.gr>. (n.d.). Ανάκτηση από

http://blogs.sch.gr/3lykirak/files/2012/10/Programma_100-xronia-Enosi.pdf.

<http://dasta.auth.gr>. (n.d.). Ανάκτηση από

<http://dasta.auth.gr/scholarshipDetails.aspx?ID=977>.

<http://edu.klimaka.gr>. (n.d.). Ανάκτηση από [http://edu.klimaka.gr/scholikes-](http://edu.klimaka.gr/scholikes-drasthriothtes/diagwnismoi/1019-panellhnios-mathhtikos-diagwnismos-dokimiu.html)

[drasthriothtes/diagwnismoi/1019-panellhnios-mathhtikos-diagwnismos-dokimiu.html](http://edu.klimaka.gr/scholikes-drasthriothtes/diagwnismoi/1019-panellhnios-mathhtikos-diagwnismos-dokimiu.html).

<http://erotokritos.users.uth.gr>. (n.d.). Ανάκτηση από

<http://erotokritos.users.uth.gr/Venizelos.htm>.

<http://flashnews.gr>. (n.d.). Ανάκτηση από [http://flashnews.gr/post/231301/h-oikia-toy-el-](http://flashnews.gr/post/231301/h-oikia-toy-el-benizeloy-anoigei-kai-pali-gia-toys-episkeptes)

[benizeloy-anoigei-kai-pali-gia-toys-episkeptes](http://flashnews.gr/post/231301/h-oikia-toy-el-benizeloy-anoigei-kai-pali-gia-toys-episkeptes).

<http://ucw.gr>. (n.d.). Ανάκτηση από <http://ucw.gr/2014-10-14-13-09-36/>.

<http://users.sch.gr>. (n.d.). Ανάκτηση από [http://users.sch.gr/maritheodo/history-](http://users.sch.gr/maritheodo/history-pi/section2/glossary/15.htm)

[pi/section2/glossary/15.htm](http://users.sch.gr/maritheodo/history-pi/section2/glossary/15.htm).

<http://www.askiweb.eu>. (n.d.). Ανάκτηση από

http://www.askiweb.eu/index.php?option=com_content&view=article&id=127:1991-1999&catid=14:sample-data-articles&lang=gr.

<http://www.bankofgreece.gr>. (n.d.). Ανάκτηση από

http://www.bankofgreece.gr/BoGDocuments/%CE%A0%CE%B1%CF%81%CE%BF%CF%85%CF%83%CE%AF%CE%B1%CF%83%CE%B7_%CE%9D%CE%BF%CE%BC%CE%B9%CF%83%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CF%8D_%CE%A0%CF%81%CE%BF%CE%B3%CF%81%CE%AC%CE%BC%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%BF%CF%822013.pdf.

<http://www.crete.gov.gr>. (n.d.). Ανάκτηση από

http://www.crete.gov.gr/attachments/100xronia_ENOSH_KRHTHS.pdf.

<http://www.eae.org.gr>. (n.d.). Ανάκτηση από <http://www.eae.org.gr/prof/pro1.html>.

<http://www.eie.gr>. (n.d.). Ανάκτηση από <http://www.eie.gr/about-gr.html>.

<http://www.ekke.gr>. (n.d.). Ανάκτηση από <http://www.ekke.gr/index.php>.

<http://www.ensfakia.gr>. (n.d.). Ανάκτηση από

<http://www.ensfakia.gr/newspapers/ta%20sfakia%20ver.%20147.pdf>.

<http://www.e-typos.com>. (n.d.). Ανάκτηση από [http://www.e-](http://www.e-typos.com/files/1/migrated/printed/pdf/istorika_18.pdf)

[typos.com/files/1/migrated/printed/pdf/istorika_18.pdf](http://www.e-typos.com/files/1/migrated/printed/pdf/istorika_18.pdf).

<http://www.haniotika-nea.gr>. (n.d.). Ανάκτηση από <http://www.haniotika-nea.gr/116567-politistika/>.

<http://www.imxa.gr>. (n.d.). Ανάκτηση από <http://www.imxa.gr/conference.htm>.

<http://www.kathimerini.gr>. (n.d.). Ανάκτηση από <http://www.kathimerini.gr/59651/article/politismos/arxeio-politismoy/tremosvnhnei-to-idryma-eley8erios-venizelos>.

<http://www.politics.i-lib.gr>. (n.d.). Ανάκτηση από http://www.politics.i-lib.gr/index.php?option=com_content&task=view&id=21.

<http://www.venizelosarchives.gr>. (n.d.). Ανάκτηση από <http://www.venizelosarchives.gr/treeres.asp?mynode=35760&afterroot=~Φάκελος 01>.

<http://www.venizelos-foundation.gr>. (n.d.).

<https://el.wikipedia.org>. (n.d.). Ανάκτηση από https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%95%CE%BB%CE%B5%CF%85%CE%B8%CE%AD%CF%81%CE%B9%CE%BF%CF%82_%CE%92%CE%B5%CE%BD%CE%B9%CE%B6%CE%AD%CE%BB%CE%BF%CF%82.

<https://greece.terrabook.com>. (n.d.). Ανάκτηση από <https://greece.terrabook.com/chania/el/page/ethniko-idrima-ereunon-kai-meleton-eleutherios-k-venizelos>.

<https://www.heraklion.gr>. (n.d.). Ανάκτηση από <https://www.heraklion.gr/agenda/theater/56108.html>.

[ttp://www.haniotika-nea.gr](http://www.haniotika-nea.gr). (n.d.). Ανάκτηση από [ttp://www.haniotika-nea.gr/90331-duo-megales-metarruthmiseis-tou-eleutheriou-benizelou/#ixzz3fDpGURnS](http://www.haniotika-nea.gr/90331-duo-megales-metarruthmiseis-tou-eleutheriou-benizelou/#ixzz3fDpGURnS).

www.haniotika-nea.gr. (n.d.). Ανάκτηση από www.haniotika-nea.gr/media/2013/11/enosi-kritis.pdf.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

1. Βουλή των Ελλήνων: Πρακτικά Ίδρυσης Κοινωφελούς Ιδρύματος με την επωνυμία «ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ Κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ»

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Πρωτ.

Αριθ.

Διεκτ.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

Από τα επίσημα Πρακτικά της ΛΓ', 7 Σεπτεμβρίου 2000, Συνεδρίασης του Τμήματος Διακοπής των Εργασιών της Βουλής, στην οποία ψηφίστηκε η παρακάτω πρόταση νόμου:

Ίδρυση Κοινωφελούς Ιδρύματος με την επωνυμία «ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ Κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ»

Άρθρο 1

1. Εγκρίνεται η ίδρυση από τη Βουλή των Ελλήνων και από τους αναφερόμενους στο με αριθμό 4133/26.3.2000 συμβολαιογραφικό έγγραφο συστάσεως Ιδρύματος της Συμβολαιογράφου Χανίων Γρηγορίας Αλεξ. Μαλεφάκη, Νομικού Προσώπου Ιδιωτικού Δικαίου με την επωνυμία «ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ Κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» με έδρα τα Χανιά Κρήτης.

2. Η οργάνωση και η λειτουργία του Ιδρύματος διέπεται από τις διατάξεις του οργανισμού του, που περιέχεται στο ανωτέρω συμβολαιογραφικό έγγραφο και από τις διατάξεις του α.ν. 2039/1939, όπως κάθε φορά ισχύουν, καθώς και από τα σχετικά άρθρα του Αστικού Κώδικα και του εισαγωγικού αυτού νόμου.

3. Το Ίδρυμα για την επίτευξη των στόχων και σκοπών του θα συνεργάζεται και με το εδρεύον στην Αθήνα «ΙΔΡΥΜΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ».

Η Βουλή των Ελλήνων θα επιχορηγήσει εφάπαξ το Ίδρυμα με χρηματικό ποσό το ύψος του οποίου θα οριστεί με απόφαση του Προέδρου του Σώματος.

Άρθρο 2

Κυρώνεται ο οργανισμός διοικήσεως και διαχειρίσεως του Κοινωφελούς Ιδρύματος με την επωνυμία «ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ Κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ο οποίος έχει ως εξής:

«ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ

Διοικήσεως και Διαχειρίσεως του Κοινωφελούς Ιδρύματος

με την επωνυμία

«ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ Κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ»

Άρθρο 1 ΜΟΡΦΗ - ΕΠΩΝΥΜΙΑ - ΕΔΡΑ - ΣΦΡΑΓΙΔΑ

1. Το Κοινωφελές Ίδρυμα με την επωνυμία «ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ Κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» το οποίο συνέστησαν:

Ο Ειρηναίος Γεωργίου Γαλανάκης, Μητροπολίτης Κισσάμου και Σελίνου.

Η Ιερά Μητρόπολις Κυδωνιάς και Αποκορώνου, νομίμως εκπροσωπούμενη υπό του Μητροπολίτου Ειρηναίου Δ. Αθανασιάδη.

Ο Κωνσταντίνος Κυριάκου Μητσοτάκης, Δικηγόρος, τ. Πρωθυπουργός.

Η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Χανίων, νομίμως εκπροσωπούμενη υπό του Νομάρχου Γεωργίου Γ. Κατσανεβάκη.

Ο Δήμος Χανίων, νομίμως εκπροσωπούμενος υπό του Δημάρχου Γεωργίου Μιχ. Τζανακάκη.

Ο Δικηγορικός Σύλλογος Χανίων, νομίμως εκπροσωπούμενος υπό του Προέδρου του Γεωργίου Μανούσου Πισσαδάκη.

Ο Ιατρικός Σύλλογος Χανίων, νομίμως εκπροσωπούμενος υπό του Προέδρου του Ευτυχίου Ιωαν. Λαμπουσάκη.

Το Πολυτεχνείο Κρήτης, νομίμως εκπροσωπούμενο υπό του Πρυτάνεως Ιωάννου Αναστ. Φίλη.

Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, νομίμως εκπροσωπούμενη υπό του Υποδιοικητού της Θεοδώρου Παναλάκη.

Η Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος, νομίμως εκπροσωπούμενη υπό του Δημητρίου Σαντιζή (Αντιπροέδρου του Δ.Σ.).

Η Τράπεζα Πειραιώς, νομίμως εκπροσωπούμενη υπό του Γενικού Διευθυντή Σταύρου Λεκάκου.

Ο Συνεταιρισμός Π.Ε. με την επωνυμία «Συνεταιριστική Τράπεζα Χανίων», νομίμως εκπροσωπούμενη υπό του Προέδρου της Παναγιώτη Κωστάκη.

Ο Συνεταιρισμός Π.Ε. με την επωνυμία «Ινστιτούτο Καταναλωτών (ΙΝ.ΚΑ.)», νομίμως εκπροσωπούμενο υπό του Προέδρου του Αποστόλου Αποστ. Αλεξάκη.

Η Παγκρήτιος Ένωση, νομίμως εκπροσωπούμενη υπό του Προέδρου της Κωνσταντίνου Ιωάννου Ξυλούρη.

Η Παγκρητική Αμερικής, νομίμως εκπροσωπούμενη υπό του εκπροσώπου της στην Ελλάδα Ιωάννου Σ. Γαλανάκη.

Το Μουσείο Μπενάκη, νομίμως εκπροσωπούμενο υπό του Διευθυντού του Αγγέλου Σπυρ. Δεληβορριά.

Το Ελληνικό Λογοτεχνικό και Ιστορικό Αρχείο (ΕΛΙΑ), νομίμως εκπροσωπούμενο υπό του Προέδρου του Εμμανουήλ Χαριτάτου.

Το Ίδρυμα Μποδοσάκη, νομίμως εκπροσωπούμενο υπό του Νικολάου Εμμ. Παπαδάκη, Δικηγόρου.

Η Ορθόδοξη Ακαδημία Κρήτης, νομίμως εκπροσωπούμενη υπό του Γεν. Διευθυντή της Αλέξανδρου Παπαδερού.

Το Κοινωφελές Ίδρυμα «Αγία Σοφία», νομίμως εκπροσωπούμενο υπό του Αντιπροέδρου του Νικολάου Εμμ. Παπαδάκη.

Ο Ιωσήφ Ιωάν. Βαλυράκης, τ. Βουλευτής.

Ο Χρήστος Εμμ. Μαρκογιαννάκης, Δικηγόρος, τ. Βουλευτής.

Ο Ιωσήφ Δημ. Μιχελογιάννης, Δικηγόρος, τ. Βουλευτής.

Ο Εμμανουήλ Γεωργ. Σκουλάκης, Ιατρός, τ. Βουλευτής.

Ο Ιωάννης Σ. Κωστόπουλος, Τραπεζίτης.

Ο Ιωάννης Μιχ. Ψαρουδάκης, Καθηγητής του Πανεπιστημίου του Μίσιγκαν.

Ο Βασίλειος Φραγκ. Τωμαδάκης, Καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Η Α.Ν.Ε.Κ..

Ο Δήμος Θερίσου.

Ο Δήμος Ακρωτηρίου.

Ο Νικήτας Κυριάκου Βενιζέλος.

Με την υπ' αριθμ. 4133/2000 πράξη της συμβολαιογράφου Χανίων Ειρήνης Βρετουδάκη - Γαλανάκη, αποτελεί νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου και διέπεται από τις διατάξεις της παραπάνω συστατικής πράξης του παρόντος οργανισμού του α.ν. 2039/1939, όπως κάθε φορά ισχύει ο νόμος αυτός και των διαταγμάτων που εκδόθηκαν ή θα εκδοθούν σε εκτέλεση του νόμου αυτού.

2. Το Ίδρυμα εδρεύει στην πόλη των Χανίων του Δήμου Χανίων του Νομού Χανίων και τελεί υπό την αιγίδα της Βουλής των Ελλήνων.

3. Η σφραγίδα του Ιδρύματος είναι στρογγυλή και αναγράφει περιμετρικά τις λέξεις «ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ Κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και στο κέντρο αυτής φέρει απεικόνιση του Ελευθερίου Κ. Βενιζέλου.

Άρθρο 2 ΣΚΟΠΟΙ

Σκοπός του Ιδρύματος είναι η χάραξη μιας εθνικής στρατηγικής, συστηματικής έρευνας και μελέτης της εποχής, του έργου και της ζωής του μεγάλου πολιτικού. Ειδικότερα, στους σκοπούς περιλαμβάνονται:

α) Η συγκέντρωση, καταγραφή, κατάταξη, συστηματική τεκμηρίωση και ανάδειξη του πλούσιου υλικού, το οποίο αναφέρεται στην ιστορική πορεία του Ελευθερίου Βενιζέλου, υλικού το οποίο ευρίσκεται διάσπαρτο σε πολλές δημόσιες ή ιδιωτικές συλλογές στην Ελλάδα και το εξωτερικό ή σε αρχεία δημόσια ή ιδιωτικά.

Το υλικό αυτό μετά την οριστική του ταξινόμηση θα τεθεί στη διάθεση των ερευνητών.

β) Η εκπόνηση μακροπρόθεσμων ερευνητικών και εκπαιδευτικών προγραμμάτων, η συγκρότηση πληροφοριακών συνόλων, η ψηφιοποίηση του υλικού το οποίο θα

συγκεντρωθεί στο Ίδρυμα, με στόχο τη δημιουργία ηλεκτρονικών βάσεων δεδομένων Βενιζέλου, η επιμελημένη και σχολιασμένη έκδοση απάντων Ελ. Βενιζέλου και γενικότερα η απόκτηση της επιστημονικής εκείνης υποδομής, που θα επιτρέψει την άνθηση Βενιζελικών σπουδών στη χώρα μας. Στα πλαίσια αυτά το Ίδρυμα θα αναπτύσσει και θα προσφέρει υψηλού επιπέδου εκπαιδευτικές υπηρεσίες σε επίπεδο περιφέρειας, ελληνικής επικράτειας και διεθνώς, ενώ παράλληλα θα αναπτύσσει συνεργασία με έγκυρους φορείς της ημεδαπής και αλλοδαπής (πανεπιστήμια, μουσεία, ερευνητικά κέντρα, μορφωτικά ιδρύματα κ.λπ.).

γ) Η ειδικότερη έρευνα και μελέτη της νεότερης και σύγχρονης ιστορίας της Κρήτης και της Ελλάδος, με έμφαση στην περίοδο που έδρασε ο Ελ. Βενιζέλος, σε συνδυασμό με την ανάδειξη των δεσμών του με την Κρήτη.

δ) Η κατάρτιση έγκυρης και πλήρους βιβλιογραφίας και εργογραφίας Βενιζέλου, καθώς και η σύσταση εξειδικευμένης βιβλιοθήκης και η συγκέντρωση εντύπων, που έχουν σχέση με τους σκοπούς του Ιδρύματος σε συνδυασμό με την οργάνωση φωνοθήκης, φωτογραφιοθήκης και ταινιοθήκης.

ε) Η καθιέρωση διεθνούς βραβείου «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ», το οποίο θα απονέμεται σε πανεπιστήμια, οργανώσεις και προσωπικότητες, οι οποίες προωθούν: (1) διεθνώς και (2) μεταξύ των Ελλήνων της διασποράς, τη διάδοση της ελληνικής ιστορίας από των αρχαιοτάτων χρόνων μέχρι σήμερα, της ελληνικής γλώσσας και γενικότερα του ελληνικού πολιτισμού.

στ) Η απονομή βραβείων σε συγγραφικά έργα που αναφέρονται στην περίοδο και στο έργο του Ελευθερίου Βενιζέλου.

ζ) Η χορήγηση υποτροφιών για την προώθηση ερευνών και μελετών, οι οποίες σχετίζονται με τους σκοπούς του Ιδρύματος. Οι υποτροφίες αυτές θα χορηγούνται με βάση τις διατάξεις του άρθρου 33 του υπ' αριθμ. 18/23.8.1941 κανονιστικού διατάγματος.

η) Η οργάνωση συνεδρίων, εκθέσεων, διαλέξεων, προβολών, σεμιναρίων για εκπαιδευτικούς, μαθητές και μεταπτυχιακούς φοιτητές, καθώς και η συνεργασία με ειδικούς επιστήμονες. Επίσης η παραγωγή ιστορικών ντοκιμαντέρ, η έκδοση βιβλίων και πληροφοριακών δελτίων για την προώθηση των σκοπών του Ιδρύματος.

θ) Η συνεργασία με το Κράτος, οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, πανεπιστήμια και άλλους έγκυρους φορείς της ημεδαπής και της αλλοδαπής, για τη δημιουργία

και οργάνωση μουσείων, κέντρων ερεύνης, εκδηλώσεων κ.λπ. στην Ελλάδα και το εξωτερικό, με στόχο την προβολή και διάδοση του ιστορικού έργου του Ελευθερίου Βενιζέλου, καθώς και τη διαφύλαξη της ιστορικής του μνήμης.

Η εκπλήρωση των σκοπών του Ιδρύματος θα γίνεται στα πλαίσια του παρόντος οργανισμού, των νόμων του Κράτους και του Συντάγματος.

Άρθρο 3 ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ- ΠΟΡΟΙ

1. Περιουσία του Ιδρύματος αποτελούν:

α) Το ποσό των δρχ. εκατόν τριάντα έξι εκατομμυρίων εξακοσίων δέκα χιλιάδων (136.610.000) που θα προσφέρουν σε αυτό:

1. Η Ιερά Μητρόπολις Κυδωνιάς και Αποκορώνου δρχ. 1.000.000
2. Ο Μητροπολίτης Κισσάμου και Σελίνου δρχ. 1.000.000
3. Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος δρχ. 10.000.000
4. Η Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος δρχ. 25.000.000
5. Η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Χανίων δρχ. 1.000.000
6. Ο Δήμος Χανίων δρχ. 1.000.000
7. Η Τράπεζα Πειραιώς δρχ. 50.000.000
8. Η Τράπεζα Χανίων δρχ. 8.000.000
9. Το Ινστιτούτο Καταναλωτών (ΙΝ.ΚΑ.) δρχ. 10.000.000
10. Ο Βασίλειος Τωμαδάκης δρχ. 1.000.000
11. Ο Δικηγορικός Σύλλογος Χανίων δρχ. 500.000
12. Η Παγκρήτιος Ένωσις δρχ. 200.000
13. Η Παγκρητική Αμερικής δρχ. 1.000.000
14. Το Ίδρυμα Μποδοσάκη δρχ. 1.000.000
15. Ο Κωνσταντίνος Μητσοτάκης δρχ. 1.000.000
16. Ο Ιωάννης Σ. Κωστόπουλος δρχ. 10.000.000
17. Ο Ιωάννης Ψαρουδάκης δρχ. 1.000.000
18. Ο Βασίλειος Τωμαδάκης δρχ. 1.000.000
19. Ο Ιωσήφ Βαλυράκης δρχ. 200.000
20. Ο Χρήστος Μαρκογιαννάκης δρχ. 200.000
21. Ο Ιωσήφ Μιχελογιάννης δρχ. 200.000
22. Ο Εμμανουήλ Σκουλάκης δρχ. 200.000
23. Το Πολυτεχνείο Κρήτης δρχ. 500.000
24. Η Ορθόδοξος Ακαδημία Κρήτης δρχ. 100.000

25.Ο Ιατρικός Σύλλογος Χανίων δρχ. 100.000

26.Το Κοινωνοφελές Ίδρυμα «Αγία Σοφία» δρχ. 510.000, ποσόν το οποίο προσέφεραν προς το εν λόγω ίδρυμα, δια λογαριασμό του συστηνομένου Ιδρύματος, οι Ιωάννης Γαρεδάκης δρχ. 300.000, Εμμανουήλ Παπαδάκης δρχ. 100.000, Αρτέμης Καλλιτεράκης δρχ. 60.000 και ο Πολιτιστικός Σύλλογος «Περβολακίων - Σφακοπηγαδίου» δρχ. 50.000.

27.Η Α.Ν.Ε.Κ. δρχ. 10.000.000

28.Ο Νικήτας Βενιζέλος δρχ. 500.000

29.Ο Δήμος Ακρωτηρίου δρχ. 200.000

30.Ο Δήμος Θερίσου δρχ. 200.000.

β) Τα περιουσιακά στοιχεία που θα προσφέρουν προς το Ίδρυμα, το Μουσείο Μπενάκη, η Λέσχη Φιλελευθέρων, ο ΕΛΙΑ (Ελληνικό Λογοτεχνικό και Ιστορικό Αρχείο) και το Κοινωνοφελές Ίδρυμα «Αγία Σοφία», τα οποία σε πρωτότυπα ή σε αντίγραφα ή σε ηλεκτρονική μορφή αποτελούν τη συλλογή τους, σε πάσης φύσεως τεκμήρια, τα οποία αναφέρονται στη ζωή, τη δράση, το έργο και την εποχή του Ελευθερίου Βενιζέλου.

2. Πόροι του Ιδρύματος είναι:

α) Οι εισπράξεις από τη διάθεση δημοσιευμάτων και μελετών του Ιδρύματος, σε τιμή που να μην αναιρείται ο κοινωνοφελής σκοπός του, επιχορηγήσεις, δωρεές, κληρονομίες, κληροδοσίες οποιουδήποτε φυσικού ή νομικού προσώπου. Σε αυτές περιλαμβάνονται και το 1% των ετησίων καθαρών κερδών της Τράπεζας Χανίων, το οποίο σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 83/14.3.2000 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της εν λόγω Τράπεζας θα αποδίδεται κατ' έτος στο Ίδρυμα.

β) Εισοδήματα από την εκμετάλλευση των περιουσιακών του στοιχείων.

γ) Οι τόκοι από τις καταθέσεις σε τράπεζες ή άλλους πιστωτικούς οργανισμούς.

3. Όσοι προσφέρουν με οιονδήποτε τρόπο στο Ίδρυμα, αποκτούν την ιδιότητα του «Εταίρου», του «Επιτίμου Προέδρου» και του «Φίλου του Ιδρύματος», έχουν προτεραιότητα στις δημόσιες εκδηλώσεις του Ιδρύματος και απολαμβάνουν πλεονεκτημάτων που καθορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Άρθρο 4 ΔΙΟΙΚΗΣΗ

1. Το Ίδρυμα διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο αποτελούμενο από (23) μέλη, το οποίο ευρίσκεται σε νόμιμη σύνθεση έστω και αν, για οποιονδήποτε λόγο, τα μέλη περιορισθούν μέχρι δεκατρία (13).

Το πρώτο Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται από τους:

- 1.Ειρηναίο Γεωργίου Γαλανάκη, Μητροπολίτη Κισσάμου και Σελίνου, ως ισόβιο Πρόεδρο, καθώς και από τους:
  - 2.Ειρηναίο Δημ. Αθανασιάδη, Μητροπολίτη Κυδωνιάς και Αποκορώνου.
  - 3.Γεώργιο Γεωργ. Κατσανεβάκη, Νομάρχη Χανίων.
  - 4.Γεώργιο Μιχ. Τζανακάκη, Δήμαρχο Χανίων, ως αντιπρόεδρους.
  - 5.Γεώργιο Μανούσου Πισσαδάκη, Πρόεδρο Δικηγορικού Συλλόγου Χανίων, ως Γενικό Γραμματέα.
  - 6.Παναγιώτη Παναγ. Κωστάκη, οικονομολόγο, ως Τα μία.
  - 7.Ελευθέριο Ιωαν. Τσουράκη, Εκπαιδευτικό, ως Ειδικό Γραμματέα.
  - 8.Μιχαήλ Γεωργίου Ανδριανάκη, Αρχαιολόγο, Δ/ντή 13ης Εφορίας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, ως μέλος.
  - 9.Δημήτριο Αρχοντάκη, Δήμαρχο Ρεθύμνου, Πρόεδρο ΤΕΔΚ Ρεθύμνου.
  - 10.Ιωάννη Στυλ. Γαλανάκη, οικονομολόγο, εκπρόσωπο Παγκρητικής Αμερικής, ως μέλος.
  - 11.Άγγελο Σπυρ. Δεληβορριά, καθηγητή Πανεπιστημίου Αθηνών, Δ/ντή Μουσείου Μπενάκη, ως μέλος.
  - 12.Αθηνά Καβουλάκη - Μπονάτου, Ειδική Επιστήμονα Τμήματος Φιλολογίας Παν/μίου Κρήτης, ως μέλος.
  - 13.Νικόλαο Κουρουπάκη, Δήμαρχο Σητείας, Πρόεδρο ΤΕΔΚ Λασιθίου.
  - 14.Γεώργιο Βασιλ. Μανουσάκη, φιλόλογο.
  - 15.Γεώργιο Ματθαιάκη, Δήμαρχο Γοργοαίνης, Πρόεδρο ΤΕΔΚ Ηρακλείου.
  - 16.Ζωή Ελευθ. Μητσοτάκη, Πρόεδρο Λυκείου Ελληνίδων, ως μέλος.
  - 17.Αθηνά Μπλαζουδάκη - Σταυρουλάκη, φιλόλογο, ως μέλος.
  - 18.Χαράλαμπος Ευστρατίου Μπουρνάζο, οικονομολόγο, ως μέλος.
  19. Κων/νο Ιωάν. Ξυλούρη, επιχειρηματία, Πρόεδρο Παγκρητίου Ενώσεως Αθηνών, ως μέλος.
  - 20.Βασίλειο Φραγκ. Τωμαδάκη, καθηγητή Πανεπιστημίου Αθηνών, ως μέλος.
  - 21.Ιωάννη Αναστ. Φίλη, Πρύτανη Πολυτεχνείου Κρήτης.
  - 22.Εμμανουήλ Δημ. Χαριτάτο, πρόεδρο του Ελληνικού Λογοτεχνικού και Ιστορικού Αρχείου (ΕΛΙΑ), ως μέλος.
  - 23.Ιωάννη Μιχ. Ψαρουδάκη, καθηγητή Πανεπιστημίου του Michigan, ως μέλος.
- Το Διοικητικό Συμβούλιο στην πρώτη συνεδρίαση του θα εκλέξει μεταξύ των μελών του τους εφόρους των τμημάτων.

Στο Διοικητικό Συμβούλιο του Ιδρύματος θα μετέχουν αυτοδικαίως, οι εκάστοτε: α) Μητροπολίτης Κυδωνιάς και Αποκορώνου, β) Νομάρχης Χανίων, γ) Δήμαρχος Χανίων, δ) Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Χανίων, ε) Εκπρόσωπος του Ιδρύματος «Αγία Σοφία», στ) Εκπρόσωπος της Παγκρητικής Αμερικής, ζ) Εκπρόσωπος της Παγκρητίου Ενώσεως, καθώς και εκπρόσωποι των παρακάτω νομικών προσώπων των οποίων η συμμετοχή στο Διοικητικό Συμβούλιο δεν είναι υποχρεωτική, αλλά αποφασίζεται ανά τετραετία υπό του Διοικητικού Συμβουλίου ήτοι: η) Εκπρόσωπος του Πανεπιστημίου Κρήτης, θ) Εκπρόσωπος του Πολυτεχνείου Κρήτης, ι) Εκπρόσωπος του Μουσείου Μπενάκη, ια) Εκπρόσωπος του Ελληνικού Λογοτεχνικού και Ιστορικού Αρχείου (ΕΛΙΑ), ιβ) Εκπρόσωπος των ΤΕΔΚ των νομών Ηρακλείου, Λασιθίου και Ρεθύμνου, ιγ) Εκπρόσωπος της Λέσχης Φιλελευθέρων.

Τα υπόλοιπα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου πρέπει να είναι υψηλού επιπέδου επιστήμονες, οι οποίοι κατά προτεραιότητα θα προέρχονται από την επιστημονική κοινότητα της Κρήτης, ανεξάρτητα αν ζουν στην ημεδαπή ή στην αλλοδαπή.

2. Το Διοικητικό Συμβούλιο εκλέγει μεταξύ των μελών του με απόλυτη πλειοψηφία τον Πρόεδρο του και τρεις Αντιπροέδρους, τον Γενικό Γραμματέα, τον Ειδικό Γραμματέα, τους Εφόρους Υλικού και Αρχείων, τον Ταμία και τους Εφόρους των τμημάτων που συνιστώνται με το παρόν ή πρόκειται να συσταθούν με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου.

3. Η θητεία των μελών του Δ.Σ. είναι τετραετής με δυνατότητα επανεκλογής των για μια ακόμη τετραετία, με εξαίρεση τα μέλη τα οποία μετέχουν αυτοδικαίως εφόσον εξακολουθούν να διατηρούν τα αξίωμά τους, καθώς και των εκπροσώπων των υπό στοιχεία ε', στ', ζ', η', θ', ι', ια', ιβ', ιγ' της παραγράφου 1 του παρόντος, που εκλέγονται και αυτοί ανά τετραετία, με δυνατότητα επανεκλογής των για μια ακόμη τετραετία, λαμβανομένων υπόψη και των αποφάσεων των φορέων που εκπροσωπούν.

Εάν ένα από τα νομικά πρόσωπα που αναγράφονται παραπάνω δεν εκπροσωπηθεί με δική του υπαιτιότητα, θεωρείται ότι παραιτείται από το δικαίωμα εκπροσωπήσεως του, οπότε το Διοικητικό Συμβούλιο με απόφαση του προχωρεί στην πλήρωση της κενής θέσεως.

4. Μέλος που απουσιάζει από τέσσερις συνεχόμενες συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, θεωρείται ότι υπέβαλε σιωπηρή παραίτηση, και το Διοικητικό Συμβούλιο με απόφαση του προχωρεί στην πλήρωση της κενής θέσεως.

5. Σε περίπτωση εκλογής νέου μέλους του Δ.Σ. ή αποποίησης, παραίτησης, έκπτωσης, ανικανότητας, θανάτου ή αντικατάστασης, για οποιονδήποτε νόμιμο λόγο,

κάποιου από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, η κενή θέση συμπληρώνεται με απόφαση των υπόλοιπων μελών, τα οποία πρέπει να είναι τουλάχιστον δεκατρία (13) και από αυτά να παρίστανται προκειμένου να αποφασίσουν σχετικώς για το θέμα αυτό, τα μισά και ένα επιπλέον και η σχετική απόφαση να λαμβάνεται με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων, εφαρμοζόμενης κατά τα λοιπά της διαδικασίας της προβλεπόμενης υπό των διατάξεων της συστατικής πράξεως και του άρθρου 99 του α.ν. 2039/1939.

6. Το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει πάντοτε στην έδρα του Ιδρύματος, τακτικά κάθε τετράμηνο και έκτακτα όποτε το ζητήσει ο Πρόεδρος ή τρία μέλη του, με γραπτή αίτηση τους προς τον Πρόεδρο, πάντοτε όμως έπειτα από πρόσκληση του Προέδρου.

7. Το Διοικητικό Συμβούλιο ευρίσκεται σε απαρτία όταν τα παρόντα μέλη είναι περισσότερα από τα απόντα. Μεταξύ των παρόντων πρέπει να είναι υποχρεωτικά ο Πρόεδρος ή ένας εκ των αντιπροέδρων του Ιδρύματος.

8. Οι αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου λαμβάνονται κατά πλειοψηφία των παρόντων μελών και σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η γνώμη με την οποία συντάχθηκε ο πρόεδρος.

9. Στις συνεδριάσεις του Δ.Σ. τηρούνται πρακτικά στα οποία καταχωρίζονται όλες οι αποφάσεις που λαμβάνονται από αυτό, καθώς και η γνώμη των μελών που τυχόν διαφωνούν.

10. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου προσφέρουν τις υπηρεσίες τους χωρίς αμοιβή. Κατ' εξαίρεση δικαιούνται αμοιβής εφόσον μετέχουν στην εκτελεστική επιτροπή κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 11 και εφόσον προηγουμένως το Διοικητικό Συμβούλιο έχει λάβει σχετική απόφαση.

11. Το Διοικητικό Συμβούλιο έπειτα από απόφαση του συνιστά από μέλη ή και από μη μέλη του επταμελή εκτελεστική επιτροπή, στην οποία μεταβιβάζει κατά πλήρη δικαιοδοσία ορισμένες από τις αρμοδιότητες του καθώς και αναθέτει την εκτέλεση συγκεκριμένου έργου, μέσα στα πλαίσια γενικών οδηγιών που θα της παρέχει.

Οι αποφάσεις της εκτελεστικής επιτροπής που εκδίδονται με την παραπάνω αρμοδιότητα της εκτελούνται ως αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος.

Στην επιτροπή μετέχει και ο Γενικός Διευθυντής του Ιδρύματος, ως συντονιστής του έργου της. Τα μέλη της εκτελεστικής επιτροπής δικαιούνται αμοιβής κατά τα οριζόμενα στην απόφαση του Δ.Σ. που τη συνιστά και πάντα ανάλογα με την απασχόληση τους (μερική ή ολική).

Οι ειδικότερες αρμοδιότητες και η σύνθεση της Εκτελεστικής Επιτροπής καθορίζονται με ιδιαίτερη απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου.

12. Το Διοικητικό Συμβούλιο με απόφαση του συνιστά επιστημονικό συμβουλευτικό όργανο του Ιδρύματος, καλούμενο «Επιστημονικό Συμβούλιο», το οποίο γνωμοδοτεί προς το Διοικητικό Συμβούλιο επί θεμάτων τα οποία αφορούν την εκπλήρωση των επιστημονικών σκοπών του Ιδρύματος.

Μέλη του οργάνου αυτού ορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο ειδικοί επιστήμονες, Έλληνες και αλλοδαποί, ανεξάρτητα αν κατοικούν στην ημεδαπή ή στην αλλοδαπή, καθώς επίσης εκπρόσωποι εγνωσμένου κύρους φορέων από την Ελλάδα και το εξωτερικό, όπως Πανεπιστήμια, Κέντρα Ερεύνης, Πνευματικά Ιδρύματα και σωματεία.

Οι αποφάσεις του γνωμοδοτικού αυτού οργάνου έχουν συμβουλευτικό χαρακτήρα. Ως όργανο, στερείται

παντελώς αποφασιστικής αρμοδιότητας και δεν μπορεί να προβαίνει σε καμία πράξη από αυτές που ανήκουν στην αρμοδιότητα του Διοικητικού Συμβουλίου.

Ο Πρόεδρος του Ιδρύματος προεδρεύει του συμβουλευτικού οργάνου, το οποίο συνέρχεται υποχρεωτικά μια φορά το χρόνο. Στις συνεδριάσεις του μπορούν να μετέχουν μέλη του Δ.Σ. καθώς και ο Γεν. Δ/ντής του Ιδρύματος, ο οποίος και συντονίζει το έργο του.

Στο «Επιστημονικό Συμβούλιο» θα μετέχουν μεταξύ άλλων εκπρόσωποι του Ιστορικού Αρχείου Κρήτης, του Ινστιτούτου Κρητικού Δικαίου, της Ιστορικής και Λαογραφικής Εταιρείας Κρήτης (ΙΛΑΕΚ), της Ένωσης Πνευματικών Δημιουργών Χανίων, της Ορθόδοξης Ακαδημίας Κρήτης, του Ιδρύματος Κισαμικών Μελετών, του Κοινωφελούς Ιδρύματος «Αγία Σοφία», του Φιλολογικού Συλλόγου «Ο Χρυσόστομος» της Ιστορικής και Λαογραφικής Εταιρείας Ρεθύμνου (ΙΛΕΡ) και της Εταιρείας Κρητικών Ιστορικών Μελετών (ΕΚΙΜ).

13. Το Διοικητικό Συμβούλιο, με απόφαση του μπορεί να συνιστά Ομογενειακό Συμβουλευτικό όργανο με έδρα τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής.

Έργο του οργάνου θα είναι η προβολή και προώθηση των σκοπών του Ιδρύματος μεταξύ των Ελλήνων της Αμερικής.

Το Ομογενειακό Συμβουλευτικό όργανο θα ενεργεί πάντοτε ως εντολοδόχος του Διοικητικού Συμβουλίου, θα στερείται παντελώς αποφασιστικής αρμοδιότητας και δεν

μπορεί να προβαίνει σε καμία πράξη από αυτές, που ανήκουν στην αρμοδιότητα του Διοικητικού Συμβουλίου.

Μέλη του οργάνου ορίζονται από το Δ.Σ. διακεκριμένα μέλη της Ομογενειακής παροικίας της Αμερικής, τα οποία διακρίνονται σε τομείς της εκκλησιαστικής, πολιτικής, κοινωνικής, καλλιτεχνικής, επιχειρηματικής και επιστημονικής ζωής ή προσφέρουν υπηρεσίες προς το Ίδρυμα ή προβάλουν τα εθνικά θέματα και διαδίδουν τον Ελληνικό Πολιτισμό.

Αντίστοιχα όργανα μπορούν να συσταθούν στην Δυτική Ευρώπη και στην Αυστραλία.

Άρθρο 5 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Το Διοικητικό Συμβούλιο διοικεί και διαχειρίζεται την περιουσία του Ιδρύματος και γενικά αποφασίζει για κάθε , θέμα που αφορά στη διοίκηση και λειτουργία του Ιδρύματος, στη διαχείριση της περιουσίας και διάθεση των πόρων του, καθώς και για κάθε ενέργεια που σχετίζεται με την εκπλήρωση των σκοπών του, σύμφωνα με τις διατάξεις της συστατικής πράξης και του παρόντος οργανισμού του Ιδρύματος, του Α.Ν. 2039/39 όπως ισχύει εκάστοτε και των διαταγμάτων που εκδόθηκαν ή θα εκδοθούν σε εκτέλεση του νόμου αυτού.

Ειδικότερα το Διοικητικό Συμβούλιο:

α) Καταρτίζει, ψηφίζει και υποβάλλει κάθε χρόνο για έγκριση στην αρμόδια από το νόμο Αρχή (Υπουργό Οικονομικών ή Νομάρχη Χανίων) τον προϋπολογισμό και τον απολογισμό του Ιδρύματος, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 101 και 102 του Α.Ν. 2039/39 και του από 20-12-1939 Β. Δ/τος (ΦΕΚ 552 Α71939).

Μαζί με τον απολογισμό καταρτίζεται και υποβάλλεται και ο Γενικός Ισολογισμός της περιουσίας του Ιδρύματος. Καταρτίζει το ετήσιο πρόγραμμα δράσης για την υλοποίηση των σκοπών του Ιδρύματος.

β) Αποφασίζει για την αποδοχή ή αποποίηση κληρονομιών κληροδοσιών και δωρεών προς το Ίδρυμα, καθώς και για την ανακήρυξη Φίλων, Χορηγών, Δωρητών και Ευεργετών, Επίτιμων Προέδρων, Εταίρων, καθώς και τη σύσταση των διαφόρων οργάνων του Ιδρύματος.

γ) Αποφασίζει την πρόσληψη του αναγκαίου προσωπικού του Ιδρύματος εφόσον υπάρχει σχετική πίστωση στον προϋπολογισμό του που έχει εγκριθεί, σύμφωνα με

τους όρους των συλλογικών συμβάσεων εργασίας και τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας.

δ) Καθορίζει τις προϋποθέσεις για την απόκτηση της ιδιότητας των «Εταίρων», των Επίτιμων Προέδρων και των «Φίλων του Ιδρύματος» καθώς και τα πλεονεκτήματα που αυτοί απολαμβάνουν ενώ απονέμει τους κατάλληλους τιμητικούς τίτλους.

Άρθρο 6 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

1. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος:

α) Εκπροσωπεί το Ίδρυμα στα Δικαστήρια, στις Αρχές και στις σχέσεις του με κάθε τρίτο αυτοπροσώπως ή με πρόσωπο που ορίζεται από αυτόν και εγκρίνεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου.

β) Συγκαλεί το Διοικητικό Συμβούλιο σε τακτικές και έκτακτες συνεδριάσεις, κηρύσσει την έναρξη και λήξη αυτών και διευθύνει τις συζητήσεις.

Οι προσκλήσεις για συνεδρίαση στέλλονται στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συνεδρίαση.

γ) Δίνει εντολή για την πληρωμή δαπάνης που περιλαμβάνεται στον προϋπολογισμό και έχει εγκριθεί.

δ) Υπογράφει τα έγγραφα του Διοικητικού Συμβουλίου.

ε) Καταρτίζει την ετήσια έκθεση των πεπραγμένων του Διοικητικού Συμβουλίου.

στ) Καταρτίζει, βοηθούμενος από τον Γραμματέα την ημερήσια διάταξη των θεμάτων που θα συζητηθούν την οποία και υπογράφει- θέμα που δεν περιλαμβάνεται σ' αυτήν δεν συζητείται, εκτός αν πρόκειται για επείγουσα υπόθεση και συμφωνήσει γι' αυτό η πλειοψηφία των παρόντων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

ζ) Εισηγείται στο Διοικητικό Συμβούλιο θέματα της συζήτησης.

Μπορεί όμως, όποτε κρίνει σκόπιμο, να αναθέτει την 1 εισήγηση διαφόρων θεμάτων σε άλλο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου.

2. Οι Α', Β' και Γ' Αντιπρόεδροι του Διοικητικού Συμβουλίου αναπληρώνουν τον Πρόεδρο όταν αυτός απουσιάζει ή κωλύεται, οι ειδικότερες αρμοδιότητες των οποίων ορίζονται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου.

Άρθρο 7 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ

1. Ο Γραμματέας του Ιδρύματος:

α) Συνυπογράφει με τον Πρόεδρο κάθε έγγραφο του Ιδρύματος προς τρίτους.

β) Φροντίζει για τη σύνταξη των πρακτικών του Διοικητικού Συμβουλίου.

γ) Διεκπεραιώνει την αλληλογραφία.

δ) Φυλάσσει τα έγγραφα, τα βιβλία (εκτός από τα διαχειριστικά) και τη σφραγίδα του Ιδρύματος και ευθύνεται για την καταστροφή ή την απώλεια αυτών.

2. Ο Γραμματέας μπορεί, εφόσον κρίνεται αιτιολογημένα απαραίτητο από το Διοικητικό Συμβούλιο (λόγω ει-

δικών συνθηκών), να βοηθείται από υπάλληλο του Ιδρύματος, την ευθύνη όμως για τις ενέργειες τούτου φέρει πάντοτε ο ίδιος.

3. Τον Γραμματέα, όταν απουσιάζει ή κωλύεται, αναπληρώνει ο Ειδικός Γραμματέας.

Άρθρο 8 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΑΜΙΑ

1. Ο Ταμίας του Ιδρύματος:

α) Εισπράττει τα έσοδα του Ιδρύματος εκδίδοντας και υπογράφοντας σχετικές αριθμημένες διπλότυπες αποδείξεις.

β) Ενεργεί τις πληρωμές με βάση εντάλματα πληρωμής που έχουν εκδοθεί σύμφωνα με το νόμο.

γ) Τηρεί και φυλάσσει τα διαχειριστικά βιβλία και στοιχεία του Ιδρύματος.

δ) Καταθέτει τα έσοδα του Ιδρύματος, σε ένα από τα πιστωτικά ιδρύματα που ορίζονται στο άρθρο 73 του α.ν. 2039/1939, έχοντας την ευχέρεια να παρακρατεί από αυτά ένα μικρό ποσό, που είναι αναγκαίο για την πληρωμή έκτακτων και επείγουσών δαπανών του Ιδρύματος, το ύψος του οποίου καθορίζεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου στην αρχή κάθε έτους.

ε) Αναλαμβάνει τις καταθέσεις του Ιδρύματος μετά από έγγραφη εντολή του Προέδρου, στ) Φροντίζει για την κατάρτιση των απολογισμών, προϋπολογισμών και ισολογισμών του Ιδρύματος, τους οποίους υποβάλλει στο Διοικητικό Συμβούλιο.

2. Όταν ο Ταμίας απουσιάζει ή κωλύεται αναπληρώνεται από άλλο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, που ορίζεται από αυτά.

Άρθρο 9 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΕΦΟΡΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΚΑΙ ΑΡΧΕΙΩΝ

Ο Έφορος Υλικού, περιουσίας και αρχείων είναι υπεύθυνος για την κινητή και ακίνητη περιουσία του Ιδρύματος. Οφείλει να τηρεί βιβλίο περιουσιακών στοιχείων (απογραφής) στο οποίο καταχωρίζονται αυτά, μαζί με λεπτομερή ανάλυση ή περιγραφή, καθώς και κάθε επελθούσα μεταβολή αυτών κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

Άρθρο 10 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΕΦΟΡΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ

Οι αρμοδιότητες των Εφόρων Υποτροφιών και Βραβείων, Διεθνών Σχέσεων, Μουσείων, Κτισμάτων και Μνημείων Ελ. Βενιζέλου, Νομικών και Δικηγορικών Τεκμηρίων Ελ. Βενιζέλου, Εικαστικών, Φωτογραφικών και Κινηματογραφικών Ντοκουμέντων θα καθοριστούν με ιδιαίτερη απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου.

Παρόμοιες αποφάσεις θα ληφθούν και για τη μελλοντική σύσταση, κατά περίπτωση, άλλων εφορειών και τμημάτων, με στόχο την προώθηση των επί μέρους σκοπών του Ιδρύματος.

Άρθρο 11 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ

Ο Γενικός Διευθυντής του Ιδρύματος:

- α) Είναι επιστήμονας με εμπειρία στα θέματα που σχετίζονται με την εκπλήρωση των σκοπών του Ιδρύματος και μπορεί να αμείβεται από το Ίδρυμα κατά το νόμο και τους όρους της σχετικής συμβάσεως απασχολήσεως του.
- β) Είναι το κύριο εκτελεστικό όργανο του Ιδρύματος και προϊστάμενος του προσωπικού αυτού.
- γ) Έχει την επιμέλεια και κατευθύνει το επιστημονικό και διοικητικό έργο του Ιδρύματος.
- δ) Μετέχει ως εισηγητής στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, χωρίς δικαίωμα ψήφου, ενώ συμμετέχει στην εκτελεστική επιτροπή, της οποίας συντονίζει το έργο. Επίσης μετέχει ως εισηγητής και στα λοιπά όργανα του Ιδρύματος.
- ε) Υπογράφει έγγραφα προς τρίτους έπειτα από εξουσιοδότηση του Προέδρου ή συνυπογράφει μετ' αυτού και του Γραμματέα.

Δια του παρόντος Γενικός Διευθυντής του Ιδρύματος ορίζεται για μια τετραετία, ο Νικόλαος Εμμ. Παπαδάκης, Δικηγόρος, αντιπρόεδρος του Κοινωφελούς Ιδρύματος

«Αγία Σοφία», με σκοπό την οργανωτική και επιστημονική συγκρότηση, καθώς και την εδραίωση της λειτουργίας του Ιδρύματος.

Άρθρο 12 ΕΙΔΙΚΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

Οι επιστημονικοί συνεργάτες είναι πανεπιστημιακοί δάσκαλοι ή ειδικοί επιστήμονες εγνωσμένου κύρους, οι οποίοι προσλαμβάνονται υπό του Διοικητικού Συμβουλίου για την εκπλήρωση των σκοπών του Ιδρύματος.

Οι ειδικότερες προϋποθέσεις και οι όροι προσλήψεως των επιστημονικών συνεργατών ορίζονται με αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου.

Άρθρο 13 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

1. Η οικονομική διαχείριση του Ιδρύματος περιλαμβάνει ετήσια περίοδο. Αρχίζει την 1η Ιανουαρίου, θα λήγει την 31η Δεκεμβρίου κάθε χρόνου και γίνεται βάσει προϋπολογισμών και απολογισμών εσόδων και εξόδων που καταρτίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 101 και 102 του α.ν. 2039/1939 και του β.δ. της 20.12.1939 (Φ.Ε.Κ. 552/22.10.1939 τ. Α') ή τις εκάστοτε εφαρμοστέες άλλες διατάξεις.

Κατ' εξαίρεση η πρώτη διαχειριστική περίοδος αρχίζει από την ημέρα δημοσίευσης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως του σχετικού προεδρικού διατάγματος έγκρισης της σύστασης του Ιδρύματος, η οποία μπορεί να παραταθεί μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του επόμενου ημερολογιακού έτους, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, που λαμβάνεται στην πρώτη συνεδρίαση του.

2. Ο εσωτερικός έλεγχος της διαχείρισης του Ιδρύματος γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας παραγράφου.

Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου θα ορίζεται αν ο εσωτερικός έλεγχος θα γίνεται από το Σώμα Ορκωτών Λογιστών ή από ελεγκτική εταιρεία διεθνώς αναγνωρισμένη και λειτουργούσα στην Ελλάδα.

Άρθρο 14 ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1. Το Ίδρυμα τηρεί υποχρεωτικά τα ακόλουθα βιβλία και στοιχεία:

α) Βιβλίο πρωτοκόλλου αλληλογραφίας.

β) Βιβλίο πρακτικών συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου.

γ) Βιβλίο λογιστικής παρακολούθησης, στο οποίο καταχωρίζονται με χρονολογική σειρά και με λογιστική τάξη, όλα τα έσοδα και έξοδα του Ιδρύματος που πραγματοποιούνται στη διάρκεια της χρήσης.

δ) Βιβλίο - Μητρώο υποτρόφων, στο οποίο καταχωρίζονται τα ονόματα των υποτρόφων, η σχολή που φοιτούν, ο χρόνος και το ποσό της υποτροφίας κάθε υποτρόφου και τα λοιπά στοιχεία τα οποία ορίζονται από τις διατάξεις του άρθρου 34 του από 18.1.1941 καν. δ/τος.

ε) Βιβλίο - Μητρώο χορήγησης οικονομικών ενισχύσεων και βραβείων.

στ) Στελέχη αριθμημένων διπλότυπων αποδείξεων είσπραξης και ενταλμάτων πληρωμής θεωρημένα από τον Πρόεδρο.

2. Εκτός από τα παραπάνω βιβλία και στοιχεία, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφασίζει την τήρηση και άλλων βιβλίων και στοιχείων, τα οποία κρίνει ότι είναι απαραίτητα για την παρακολούθηση της διαχείρισης της περιουσίας του Ιδρύματος και της εκτέλεσης των σκοπών του.

Άρθρο 15 ΣΥΝΑΞΗ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ

1. Συμβουλευτικό και όργανο στηρίξεως του Ιδρύματος αποτελεί η Σύναξη των Εταίρων.

Η εν λόγω Σύναξη στερείται παντελώς αποφασιστικής αρμοδιότητας και δεν μπορεί να προβαίνει σε καμία πράξη από αυτές που ανήκουν στην αρμοδιότητα του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος.

2. Σε εταίρους του Ιδρύματος ανακηρύσσονται, δια του παρόντος οι παρόντες ιδρυτές. Επίσης ανακηρύσσονται έπειτα από αιτιολογημένη πράξη του Διοικητικού Συμβουλίου:

α) Οι κατά το άρθρο 3 του παρόντος συνδράμοντες το Ίδρυμα.

β) Οι επιδείξαντες εμπράκτως ενδιαφέρον δια την επιτυχία της αποστολής του Ιδρύματος και οι οπωσδήποτε προσενγκόντες αξιόλογες υπηρεσίες προς αυτό.

3. Η ιδιότητα του Εταίρου όταν απονέμεται σε ημεδαπούς και αλλοδαπούς είναι τιμητική.

4. Το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει τον τύπο του τιμητικού διπλώματος στο οποίο αναγράφεται η σχετική αιτιολογική πράξη αυτού, καθώς και ο τρόπος απονομής του.

5. Της συνάξεως προΐσταται η Κοσμητεία, που αποτελείται από έξι εταίρους και τον

Πρόεδρο του Ιδρύματος, ο οποίος και προεδρεύει της Συνάξεως.

6. Κάθε άλλο θέμα που αναφέρεται στον τρόπο εκλογής των μελών της Κοσμητείας, τη συγκρότηση, τις αρμοδιότητες και τη λειτουργία της και της Συνάξεως καθορίζει το Διοικητικό Συμβούλιο με κανονισμό τον οποίο μπορεί να τροποποιεί.

Άρθρο 16 ΕΠΙΤΙΜΟΙ ΠΡΟΕΔΡΟΙ

Δια του παρόντος επίτιμοι πρόεδροι του Ιδρύματος, τιμής ένεκεν, ανακηρύσσονται:

α) Οι εγγονοί του Ελευθερίου Βενιζέλου, κ.κ. Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος και Νικήτας Κ. Βενιζέλος.

β) Οι εκάστοτε Πρόεδροι της Βουλής των Ελλήνων. Ο τιμητικός τίτλος θα συνοδεύει το φυσικό πρόσωπο και μετά την αποχώρηση του από το αξίωμα του Προέδρου της Βουλής.

Οι επίτιμοι πρόεδροι μπορούν να λαμβάνουν μέρος στις συνεδριάσεις των οργάνων του Ιδρύματος, χωρίς όμως δικαίωμα ψήφου.

Η ιδιότητα του Επίτιμου Προέδρου είναι τιμητική και απονέμεται σε εξαιρετικές περιπτώσεις, τις οποίες θα καθορίσει το Δ.Σ. με ειδική απόφαση του.

Άρθρο 17 ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ

Ο Οργανισμός του Ιδρύματος μπορεί να τροποποιηθεί ή να συμπληρωθεί με προεδρικό διάταγμα σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 98 του α.ν. 2039/1939 και 110 του Αστικού Κώδικα, έπειτα από σχετική πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος ή σύμφωνα με τις εκάστοτε εφαρμοστέες νόμιμες διαδικασίες.

Άρθρο 18 ΔΙΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΤΥΧΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΑΥΤΟΥ

1. Το Ίδρυμα διαλύεται όταν και όπως ο νόμος ορίζει.

2. Σε περίπτωση αδυναμίας εκπλήρωσης των σκοπών του Ιδρύματος δύναται το Διοικητικό Συμβούλιο αυτού να αποφασίζει, με πλειοψηφία ένδεκα (11) τουλάχιστον μελών του, τη διάλυση του Ιδρύματος.

Πρόταση διάλυσης του Ιδρύματος μπορεί να υποβληθεί στο Διοικητικό Συμβούλιο με αιτιολογικό την αδυναμία εκπλήρωσης των σκοπών αυτού.

3. Σε περίπτωση διάλυσης του Ιδρύματος η κινητή και ακίνητη περιουσία του θα μεταβιβαστεί κατά πλήρη κυριότητα στο Κοινωνικό Ίδρυμα «ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ».

Το συνιστώμενο Ίδρυμα, μέχρις ότου καταστεί νομοτύπως νομικό πρόσωπο, θα διοικείται με βάση τον παραπάνω οργανισμό από προσωρινό Διοικητικό Συμβούλιο, συγκροτούμενο από τα πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 4 του παρόντος.».

Άρθρο 3

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από της δημοσιεύσεως του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 2000

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΧΡ. ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ
ΤΗΣ

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

α.α.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Θ. ΤΖΩΡΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΩΓΡΑΦΟΣ